

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ
เฉลิมฉลองพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๖๐ พรรษา

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษา บ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดี และถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานใน การสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนา การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้าน อาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาส การเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกลงเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งสามารถจัดเตรียมเอกสาร ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนา ยกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทย ให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๕๘๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม

เรียน เลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

อ้างถึง หนังสือมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ มศทท. ๙/๗๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ แจ้งว่า มูลนิธิ ฯ ได้ปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ตามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้แทน ครูผู้สอนจากโรงเรียนต้นทางและโรงเรียนปลายทาง และได้พัฒนาเป็นคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง โดยมูลนิธิ ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาและบรรณาธิการกิจ โดยคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์เป็นผู้ร่วมในการพัฒนา คู่มือจนสำเร็จ และได้ประชุมหารือเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ข้อควรปรับปรุงจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น

ในการนี้ ขอรับรองว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง และคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๕-๖๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๕๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ก

หนังสือรับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม

ข

สารบัญ

ค

คำชี้แจงการรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

จ

คำชี้แจงรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ช

คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ณ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ด

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ต

ตอนที่ ๒ ประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
- แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
- บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบประเมินรวม

ภาคผนวก ข ผังกราฟิก

ภาคผนวก ค แบบประเมินตนเอง แบบบันทึกการเรียนรู้ และแนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู

ภาคผนวก ง ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะผู้จัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ระดับประถมศึกษา (ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖)

คำชี้แจง

การรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และ รายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th

หมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

ช่อง (DLTV)	ช่อง (TRUE)	รายการในเวลาเรียน (ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๔.๓๐ น.)	รายการนอกเวลา (ช่วงเวลา ๑๔.๓๐ น. – ๐๘.๓๐ น.)
DLTV ๑	ช่อง ๑๘๖	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	ช่อง ๑๘๗	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	ช่อง ๑๘๘	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	ช่อง ๑๘๙	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	ช่อง ๑๙๐	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	ช่อง ๑๙๑	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	ช่อง ๑๙๒	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	ช่อง ๑๙๓	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	ช่อง ๑๙๔	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	การเกษตร
DLTV ๑๐	ช่อง ๑๙๕	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑	รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	ช่อง ๑๙๖	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒	สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	ช่อง ๑๙๗	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓	รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	ช่อง ๑๙๘	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	
DLTV ๑๔	ช่อง ๑๙๙	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	
DLTV ๑๕	ช่อง ๒๐๐	รายการพัฒนาวิชาชีพครู	

*หมายเหตุ : รายการสอนออกอากาศในเวลาเรียนระดับชั้นปฐมวัย ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น.-๑๑.๓๐ น.

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

โทร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๑๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

คำชี้แจง

รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา
๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวกับบริบทสภาพแวดล้อมเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม เป็นวิชาที่ประกอบด้วย

หลายแขนงสาระ ทำให้มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ เป็นการนำวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ เป็นต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประกอบด้วย ๒ รายวิชา คือ วิชาสังคมศึกษาและวิชาประวัติศาสตร์

วิชาประวัติศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสหวิทยาการของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม เข้าใจการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความรัก ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก เพื่อให้เกิดค่านิยมที่เหมาะสม มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามด้านความรู้ โดยการให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญ วิชาประวัติศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองของประเทศ เพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยและความเป็นปึกแผ่น ตลอดจนการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมของคนในชาติให้คงอยู่สืบไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนชาติไทยมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ ความเป็นมา ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยเรียนรู้จากการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาในการตัดสินใจบนพื้นฐานเหตุผลอย่างมีหลักการ เช่น การใช้ประเด็นใกล้ตัวผู้เรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียนในการสืบค้นชุมชนท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความรัก ความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตน

หลักการออกแบบกิจกรรมมีการบูรณาการด้านคุณลักษณะ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะการพัฒนาค่านิยมและเจตคติที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วย การเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และมีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๒) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๓) ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือ ลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้นเน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผนลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ และสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา

เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

- (๑) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักใช้เหตุผลในการวิเคราะห์และตัดสินใจ
- (๒) เพื่อจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความคิดโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจอย่างคนคิดเป็น มีความรู้และมีทักษะในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อให้เข้าถึงความจริง
- (๓) เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นเหตุเป็นผลในสังคมมนุษย์ว่าเหตุการณ์ในอดีตย่อมมีอิทธิพลต่อภาวะความเป็นอยู่ของสังคมในปัจจุบัน และสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็มีอิทธิพลต่ออนาคต
- (๔) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นมาของชาติบ้านเมือง เห็นความเสียสละ ความมานะบากบั่น ความพยายาม และความสามารถ อันก่อให้เกิดความรู้สึกรักชาติบ้านเมืองของตนเอง
- (๕) ช่วยให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับสิ่งที่ เป็นความรู้ทางประวัติศาสตร์ และเกิดความสนุกสนาน สนใจในการสืบค้นเรื่องราวในอดีต

การจัดกระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ รวมทั้งได้ฝึกฝนทักษะการคิดและพัฒนาเจตคติที่ถูกต้องโดยการเชื่อมโยงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์กับการคิดวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นข้อมูลที่เป็นจริงในอดีต คิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และคิดตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ จากการโยงเข้าหากับปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้ความสำคัญกับการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ประวัติความเป็นมาในท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องราวซึ่งจะสร้างแรงบันดาลใจและความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์มีหลากหลายวิธีที่น่าสนใจ เช่น การจัดค่ายประวัติศาสตร์ โครงการประวัติศาสตร์ การทัศนศึกษา การแสดงบทบาทสมมติ

การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ที่แท้จริงและมีประสิทธิภาพ คือ การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสและลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย เป็นการเรียนรู้ที่มีกระบวนการ เพราะ การเรียนจะเริ่มตั้งแต่การวางแผนการเรียน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ การสรุปและการเรียบเรียงโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้เรียนจะต้องลงมือสังเกต ปฏิบัติ ศึกษา ค้นคว้า และถกเถียงในสิ่งที่พบเห็น ทั้งนี้ ครูต้องดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถทำได้ในระบอบกลุ่ม หรือรายบุคคล ส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมนอกเวลาเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดความหลากหลายในกระบวนการเรียนรู้ และเกิดความรู้ใหม่ที่ได้จากประสบการณ์ตรง เป็นความรู้ที่ทันสมัย และใกล้ตัวซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง เพื่อสร้างสำนึกความเป็นไทยและรักมาตุภูมิถิ่นฐานของตนเอง ตลอดจนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของประเทศ

การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติเพื่อใช้ในการปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดหรือมีวิธีการคิด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอันเป็นพื้นฐานของการเสริมสร้างความรู้ ความคิด ประสบการณ์และปลูกฝังเจตคติที่ดีในสังคมอย่างมีคุณภาพ

เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทักษะศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน งานวิเคราะห์จากการศึกษาภาคสนาม พิเคราะห์แหล่งข้อมูล การสอนแบบให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระจากศูนย์การเรียนรู้และการเรียนรู้ตามความสนใจ การสอนวิชาประวัติศาสตร์ไม่ควรจำเจอยู่ในห้องเรียนอย่างเดียว

การเรียนรู้โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ได้แก่ เกม การศึกษาดูงานการณจำลอง กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ โครงการ การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแก้ปัญหา กลุ่ม สืบค้นความรู้ กลุ่มสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย

การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด ได้แก่ การแก้สถานการณ์ การถามตอบ การสืบสอบ ความคิดรวบยอด การพัฒนากระบวนการคิด การใช้ทักษะกระบวนการ การสอนโดยกระบวนการวิธีการทางประวัติศาสตร์ การสอนโดยใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามผู้เรียน การเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) การเรียนการสอนกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสอนกระบวนการคิด ๑๐ มิติ การคิดเปรียบเทียบ การคิดสังเคราะห์ การคิดประยุกต์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดกลยุทธ์ การคิดบูรณาการ การคิดมโนทัศน์ การคิดอนาคต การคิดวิพากษ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป ชุดการสอน ชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการนำเสนอโดยวีดิทัศน์

นอกจากนั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ครูต้องลดบทบาทในการสอนโดยเป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นและอย่างหลากหลาย ดังนี้

๑) ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและอภิปรายผล เช่น แบ่งกลุ่มให้อภิปราย แสดงบทบาทสมมติ จัดนิทรรศการด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา

๒) ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนและลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลาเนิ่นนานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน

๓) เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ครูจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง

๔) การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัด การเรียนรู้ ครูควรย้าให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

ครูควรเลือกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือกำลังเกิดขึ้นกับสังคมมาเป็นตัวอย่างในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ นักเรียนจะได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงเหตุการณ์ของคนทั่วไปมาเกริ่นนำเพื่อโยงสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน หรือนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาอภิปราย ร่วมกันกำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมเรื่องที่สอน นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือสร้างสถานการณ์จำลองให้ทดลองปฏิบัติ

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการได้ง่ายในระยะเวลาสั้น และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- ๑) ใบความรู้ ใบงาน แผนภาพนำเสนอข้อมูล
- ๒) บัตรภาพ
- ๓) เกม/เพลง/นิทาน
- ๔) คลิป/วิดีโอ/ภาพข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๕) สถานการณ์สมมติ
- ๖) สื่อบุคคล

แหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสร้างคุณลักษณะการเรียนรู้ที่ทุกคนต้องใฝ่รู้ตลอดชีวิต ดังนี้

- ๑) แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
 - ๒) แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ชุมชน ห้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดแห่งชาติ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
- ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญของผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนควรจัดห้องสมุดกลาง ห้องสมุดหมวดวิชา มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ รถเคลื่อนที่ ห้องสมุดประชาชน ล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

- ๓) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์
 - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
 - กระทรวงวัฒนธรรม

ฯลฯ

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่าการประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลีน มุสิกกุล, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงคำ, ๒๕๕๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้น ระหว่าง และสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมินให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียน

แต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลสิน มุสิกกุล, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน ๒ ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(๒.๑) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒.๒) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(๒.๓) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ประกอบการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้

การประเมินโดยครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การประเมินโดยผู้เรียนแต่ละคน โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา (ตัวอย่างแบบบันทึกการเรียนรู้ คุณาคนวก ค) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา

ทั้งนี้ ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำบทบาทครูปลายทางในการจัดการเรียนรู้

ครูปลายทางควรมีบทบาทการสอนคู่ขนานกับครูต้นทางในการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอนการสอน ดังนี้

๑) ขั้นเตรียมตัวก่อนสอน

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผล และประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับ/ประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน รวมถึงการวัดประเมินทักษะกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

(๔) ศึกษาคลิปบทเรียนที่มีการอัปโหลดล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจการจัดกิจกรรม PowerPoint และสื่อต่าง ๆ ที่ครูใช้ประกอบการสอน โดยเฉพาะแนวการจัดกิจกรรมในขั้นตอนช่วงการปฏิบัติ ทั้งด้านวิธีการสื่อที่ใช้ และช่วงเวลาของการทำแต่ละกิจกรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางเตรียมนักเรียน/ช่วยเหลือส่งเสริม/อำนวยความสะดวกนักเรียนตามบริบทของห้องเรียนของตนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มตามศักยภาพ

(๕) เตรียมใบงาน (ที่คัดเลือกสำหรับมอบหมายให้นักเรียนได้ทำตามเห็นควรและเหมาะสม) รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ตามระบุในแผนฯ และ/หรือที่ปรากฏในคลิป (ในกรณีมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม)

(๖) ติดตามข้อมูลรายละเอียดการจัดกิจกรรมในช่วงการปฏิบัติตามกำหนดการสอนที่รายละเอียดของสื่อการสอน ใบงาน ใบความรู้ บนเว็บไซต์ www.dltv.ac.th

๒) ขั้นการจัดการเรียนรู้

(๑) สร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการทำกิจกรรม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนคิด ตอบคำถามของครูต้นทาง ฟังเฉลยและช่วยเหลือ/อธิบาย/ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ชมเชย/ให้กำลังใจหากนักเรียนทำได้ดี

(๒) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตามไม่ทัน เช่น อธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กำกับดูแลให้มีวินัยในการเรียน เช่น ไม่เล่นหรือพูดคุยกัน ปฏิบัติตามคำสั่งในการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๔) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เช่น จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้/อุปกรณ์

(๕) สังเกตพฤติกรรมนักเรียน เช่น คุณลักษณะผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้/การปฏิบัติงาน ความรู้ในบทเรียน และบันทึกข้อมูลตามแนวทางประเมินที่แนะนำไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนานักเรียนและให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งชั้น/กลุ่ม/รายบุคคลตามกรณี

๓) ขั้นการปฏิบัติ

(๑) ทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมตามที่ครูต้นทางแนะนำ และตามข้อแนะนำการปฏิบัติที่ระบุใน PowerPoint ตรวจสอบความเข้าใจ และเตรียมนักเรียนก่อนทำกิจกรรม (การแบ่งกลุ่ม ฯลฯ)

(๒) กำกับให้การทำกิจกรรมเป็นไปตามลำดับเวลาตามแนวทางที่ระบุบน PowerPoint

(๓) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรม

(๔) เตรียมพร้อมนักเรียนสำหรับกิจกรรมในขั้นตอนสรุปการเรียนรู้ (ถ้ามี) เช่น การสรุปผลปฏิบัติงาน เพื่อเทียบเคียงกับผลงานที่นักเรียนต้นทางจะนำเสนอ เป็นต้น

๔) ขั้นสรุป

(๑) กำกับนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการเฉลยใบงาน/สรุปผลการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๒) ทบทวนประเด็นสำคัญที่มีการสรุปท้ายชั่วโมง และงาน/ใบงานที่ครูต้นทางมอบหมายให้ทำ เป็นการบ้าน/หรือใบงานที่ครูปลายทางได้เลือกมาใช้กับชั้นเรียนของตน

(๓) จัดให้นักเรียนได้ทำแบบประเมินตามระบุในหัวข้อ *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้* (เฉพาะหลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้และครึ่ง/ปลายภาคเรียน)

๕) การบันทึกผลหลังสอน

(๑) บันทึกการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และแบบประเมินตนเอง บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อวิเคราะห์เทคนิค หรือวิธีการใดที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ อุปสรรค และ/หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้น เช่น เทคนิค หรือวิธีการใด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมอย่างไร ฯลฯ ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์ โดยใช้คำถามที่ให้ไว้ใน “คำถามบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง” (ดูภาคผนวก ค) เป็นแนวทางในการย้อนคิด ไตร่ตรองสิ่งที่เกิดขึ้นและนำไปบันทึกผลหลังสอนของชั่วโมงนั้น ๆ

(๓) วิเคราะห์และสรุปผลจากข้อมูลตามปัญหา/ความสำเร็จที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับปรุง เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และช่วยเหลือ/ส่งเสริมนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความหมายและลักษณะการใช้งานของช่วงเวลาทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษ หลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของไทยและของมนุษยชาติ หลักฐานชั้นต้น หลักฐานชั้นรอง และหลักฐานที่พบในท้องถิ่นอย่างง่ายซึ่งแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนประเทศไทย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) โดยสังเขป ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น อักษรไทย ศิลปกรรมสมัยสุโขทัย และระบบชลประทานที่ทำให้สุโขทัยได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก ความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยที่น่าภาคภูมิใจ

โดยการบอก อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์ แสดง ผูกปฏิบัติใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหาการคิด ทักษะการนำไปใช้อภิปราย และศึกษาค้นคว้าโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเอง จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ซึ่งแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนประเทศไทย

เพื่อฝึกฝนทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์ สร้างความรักชาติรักแผ่นดินเกิดตามพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยปลูกฝังจิตสำนึกหวงแหนมรดกของท้องถิ่น สามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน และเกิดการตระหนักเห็นคุณค่า มีศรัทธา รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส ๔.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒

ส ๔.๓ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถ
 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ป.๔/๒

อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป

ป.๔/๓

แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก
 ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ป.๔/๑

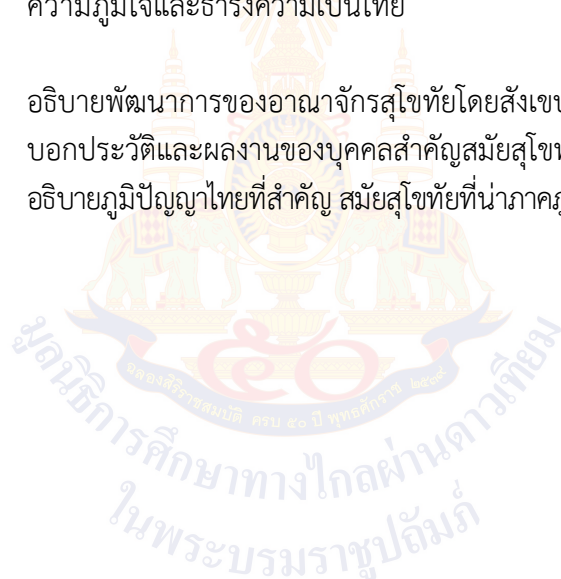
อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ป.๔/๒

บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

ป.๔/๓

อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒

รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	พัฒนาการอาณาจักร สุโขทัย	ส ๔.๑ ป.๔/๒ ส ๔.๑ ป.๔/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ สุโขทัยเปรียบเทียบกับอาณาจักร เขมรโบราณ การรับสืบทอดภูมิ ปัญญาด้านการชลประทานจาก อารยธรรมเขมร หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่สืบค้นเรื่องราวใน อาณาจักรสุโขทัยที่มีความน่าเชื่อ และการสถาปนาอาณาจักร สุโขทัยโดยสังเขป	- ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ สุโขทัยเปรียบเทียบกับ อาณาจักรเขมรโบราณ - การรับสืบทอดภูมิปัญญา ด้านการชลประทานจากอารย ธรรมเขมร - หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่ควรนำมาเน้นย้ำ - การสถาปนาอาณาจักร สุโขทัยโดยสังเขป	๘	๒๐
	แผนฯ ที่ ๑ หลักฐานในการศึกษา ประวัติศาสตร์อาณาจักร สุโขทัย	ส ๔.๑ ป.๔/๒ ส ๔.๑ ป.๔/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการ สื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการ คิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการ ใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่สำคัญที่ควรจะกล่าวถึงใน การศึกษาเกี่ยวกับสุโขทัย ประกอบไปด้วยหลักฐานที่เป็น และไม่ใช่ลายลักษณ์อักษร ได้แก่ จารึก พระพุทธรูป โบราณสถาน และเครื่อง กระเบื้องสังคโลก ซึ่งสามารถใช้	หลักฐานในการศึกษา ประวัติศาสตร์อาณาจักร สุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เป็นหลักฐานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี ในส่วนของหลักฐานชั้นรองต้อง อาศัยความเห็นของนักวิชาการ เป็นสำคัญ			
	แผนฯ ที่ ๒ ทำเลที่ตั้งของอาณาจักร สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	อาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัย กับสุโขทัยในดินแดนประเทศไทย คือ รัฐสุพรรณภูมิ รัฐละโว้ - อโยธยา และรัฐนครศรีธรรมราช มีทำเลที่ตั้งแตกต่างกันไปและ ส่งผลต่อลักษณะการประกอบ กิจกรรมทางการเมือง ทาง เศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ทำให้รัฐที่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ สามารถเลี้ยงดูคนได้ดีกว่ารัฐที่ แห้งแล้งกว่า และรัฐที่ติดทะเล สามารถทำการค้า รวมถึงรับ เทคโนโลยีจากภายนอกได้ดีกว่า รัฐที่อยู่ตอนในแผ่นดิน	ทำเลที่ตั้งของอาณาจักร สุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๓ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ของเมืองสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	อาณาจักรสุโขทัยมีทำเลที่ตั้งอุดม สมบูรณ์น้อยกว่ารัฐอื่น ในราช ธานีเองจึงต้องพยายามปรับปรุง สภาพแวดล้อมด้วยการใช้ภูมิ ปัญญาการบริหารจัดการน้ำที่ รับมาจากเขมร โดยบทบาทของ ผู้นำ คือ “พระร่วง” ในการสร้าง สรีดภงส์ (ทำนบพระร่วง) และ คันดินบังคับทิศทางน้ำ (ถนนพระ ร่วง) ทำให้เมืองสุโขทัยสามารถ ตั้งถิ่นฐานได้เป็นอย่างดี	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ เมืองสุโขทัย	๑	
	แผนฯ ที่ ๔ ภูมิปัญญาด้านการ ชลประทานของเมือง สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการ คิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ในอารยธรรมเขมรมีการสร้างบา ราย คือ อ่างเก็บน้ำมีรูปทรงเป็น สี่เหลี่ยมเพื่อกักเก็บน้ำ เมือง สุโขทัยโบราณตั้งอยู่ริมเขาหลวง มีลำน้ำพันเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เพียงแหล่งเดียว จึงมีการสร้าง สรีดภงส์เพื่อเป็นอ่างเก็บน้ำ รวมทั้งมีการสร้างตระพังเพื่อกัก เก็บน้ำในทำนองเดียวกับบาราย เพื่อการอุปโภค บริโภคและ การเกษตรกรรมด้วย	ภูมิปัญญา ด้านการชลประทาน ของเมืองสุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ สังคมและวัฒนธรรม ในอาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สังคมสุโขทัยในระยะต้นเป็น สังคมที่ความสัมพันธ์ของผู้นำ และพลเมืองมีลักษณะใกล้ชิด ต่างจากอาณาจักรเขมรและละโว้ ชาวสุโขทัยนับถือศาสนาพุทธ ลัทธิเถรวาทและมีประเพณีทาง ศาสนาที่สำคัญ ทั้งการฟังธรรม และการทอดกฐิน ซึ่งได้รับมาจาก นครศรีธรรมราช รวมทั้งมีการ สร้างงานพุทธศิลป์ขึ้นจากความ ศรัทธา ทั้งเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เจดีย์ทรงลังกา ตลอดจน พระพุทธรูปโลหะขนาดใหญ่สมัย สุโขทัยที่สำคัญ เช่น พระศรีศากย มุนี พระพุทธชินราช เป็นต้น เหล่านี้ทำให้ผู้คนในสังคมสุโขทัย ประพฤติในแนวทางที่ถูกต้อง ทำ ความดีตามหลักธรรม ยกระดับ จิตใจของพุทธศาสนิกชนสังคม เกิดความสงบสุขภายในเมือง สุโขทัย	สังคมและวัฒนธรรม ในอาณาจักรสุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๖ การปกครองในอาณาจักร สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สุโขทัยในระยะเริ่มแรกมีรูปแบบ การปกครองที่เรียกกันใน ภายหลังว่า “พ่อปกครองลูก” กล่าวคือ ผู้นำมีความใกล้ชิดกับ พลเมืองมากเหมือนอย่าง ความสัมพันธ์พ่อ - ลูก ในระยะ หลังเมื่ออาณาจักรมีความซับซ้อน มากขึ้น ได้พัฒนาใช้คติธรรมราชา ตามพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท และคติเทวราชจากเขมรทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับ พลเมืองมีความเป็นทางการมากขึ้น	การปกครองในอาณาจักร สุโขทัย	๑	
	แผนฯ ที่ ๗ เศรษฐกิจสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	เศรษฐกิจของสุโขทัยในช่วงต้น ประกอบไปด้วยการเกษตรกรรม และการค้าทางบก โดยเฉพาะ การค้าแร่โลหะ ภาครัฐมีบทบาท นำในระบบเศรษฐกิจ จนเมื่อมี การพัฒนาระบบชลประทาน การจัดตั้งตลาดปศุสัตว์ และการ พยายามควบคุมเมืองฉอด แต่ไม่ เก็บภาษีค่าผ่านทาง (จังกอบ) เศรษฐกิจสุโขทัยในช่วงหลังจึง พึ่งพาการค้ามากขึ้นไปเป็นลำดับ	เศรษฐกิจสุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๘ ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอย ของอาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ปัจจัยที่กำหนดความเสื่อมถอย ของสุโขทัย คือ สภาพภูมิศาสตร์ และภัยคุกคามจากรัฐรอบข้าง โดยเฉพาะอยุธยา ปัจจัยที่อาจ กำหนดความเจริญหรือความ เสื่อมถอยของสุโขทัย คือ การรับ สืบทอดภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ และภาวะผู้นำในการปรับตัวแก้ อาณาจักรเพื่อความอยู่รอด	ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของ อาณาจักรสุโขทัย	๑	
๕	พระมหากษัตริย์และภูมิ ปัญญาไทยสมัยสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการ สื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการ คิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการ ใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	อาณาจักรสุโขทัย เป็นรัฐในอดีต รัฐหนึ่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำยม สถาปนาขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ในฐานะสถานการค้าของรัฐ ละโว้ หลังจากนั้นราวปี ๑๗๘๒ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผา เมืองได้ร่วมกันกระทำการยึด อำนาจจากขอมสบาดโขลญลำพง เป็นผลสำเร็จ และได้สถาปนาเอก ราชให้รัฐสุโขทัยเป็นอาณาจักร สุโขทัย และมีความเจริญรุ่งเรือง ตามลำดับ และเพิ่มถึงขีดสุดใน สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช	พระมหากษัตริย์และภูมิ ปัญญาไทยสมัยสุโขทัย	๑๒	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ก่อนจะค่อย ๆ ตกต่ำ และ ประสบปัญหาทั้งจากปัญหา ภายนอกและภายใน จนต่อมาถูก รวมเป็นส่วนหนึ่งของ อาณาจักร อยุธยาไปในที่สุด			
	แผนฯ ที่ ๑ กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สุโขทัยเป็นเมืองที่ก่อตั้งขึ้นใน วัฒนธรรมเขมร ต่อมาพ่อขุนศรี นาวนาถุมได้สถาปนาสุโขทัยให้ เป็นอาณาจักรของคนไทย เมื่อ เสด็จสวรรคต ขอมสบาดโขลญลำ พงจึงทำการยึดสุโขทัยให้กลับมา เป็นเมืองในวัฒนธรรมเขมรอีก ดังนั้น พ่อขุนผาเมืองทรงร่วมมือ กับพ่อขุนบางกลางหาว พระราช โอรสของพ่อขุนศรีนาวนาถุมยึด สุโขทัยได้สำเร็จ พ่อขุนผาเมืองยก ให้พ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็น กษัตริย์เสวยราชย์เป็นกษัตริย์วงศ์ พระร่วงมีพระนามว่าพ่อขุนศรี อินทราทิตย์ปกครองสุโขทัยสืบมา	กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดิน พระร่วง (พ่อขุนรามคำแหง มหาราช)	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	จารึกหลักที่ ๑ บอกเล่าเรื่องราว ในรัชกาลพ่อขุนรามคำแหง มหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง กษัตริย์แห่งสุโขทัย เป็นผู้นำของ คนไทย สุโขทัยมีระบบการ ปกครองที่สงบสุขร่มเย็น ไพร่ฟ้า ประชาชนอยู่ดีกินดี พระมหากษัตริย์เปรียบเสมือน หัวหน้าครอบครัวยิ่งใหญ่ ปกครอง พลเมืองเสมือนลูกหลาน ถ้า ลูกหลานทะเลาะวิวาทกัน ก็ทรง ตัดสินคดีด้วยความเป็นธรรม	ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑	
	แผนฯ ที่ ๓ การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	รัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง สุโขทัยมี ระบบการปกครองที่สงบสุข ร่มเย็น เรียกว่า “ระบบพ่อ ปกครองลูก” พระมหากษัตริย์ ทรงมีบทบาทในส่งเสริมการทำมา หากินของราษฎรโดยเสรี ทำให้ บ้านเมืองมีความเจริญมั่งคั่ง	การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธาใน สมัยสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ กล่าวถึงความเชื่อของชาวสุโขทัย ในระยะเริ่มแรก คือ จารึกหลักที่ ๑ และจารึกปูนจิตขุนจืด - จารึกคำปู่สภทลาน พบว่ามี ความเชื่อเรื่อง “ผี” เป็นความ เชื่อดั้งเดิมก่อนการรับศาสนา อื่นๆ เข้ามา โดยเฉพาะพระขงฟงผี และผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีความเชื่อว่า ผีเหล่านี้ให้คุณให้โทษแก่คนทั้ง เมืองก็ได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้มี การนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งได้รับวัฒนธรรมจากเขมร โบราณ มีหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ เช่น ที่ศาลตาผา แดง เทวาลัยมหาเกษตร เป็นต้น ศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชาว สุโขทัยต่อมาคือศาสนาพุทธ นับ ถือทั้งสามความเชื่อผสมกัน นักวิชาการเรียกว่า “พลังคน - อำนาจผี - บารมีพระ”	ความเชื่อและศรัทธา ในสมัยสุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ เริ่มแรกอักษรไทย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	จารึกหลักที่ ๑ ให้ข้อมูลว่า พ่อขุน รามคำแหงมหาราชคือการประดิษฐ์ “ลายสือไทย” หรืออักษรไทยขึ้น ใน พ.ศ. ๑๘๒๖ ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่า ตัวหนังสือของพ่อขุนรามคำแหง มหาราชมีลักษณะพิเศษกว่า ตัวหนังสือของชาติอื่นซึ่งขอยืม ตัวหนังสือของอินเดียมาใช้ คือ พระองค์ได้ประดิษฐ์ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เพิ่มขึ้นให้ สามารถเขียนแทนเสียงพูดของ คำภาษาไทยได้ทุกคำ	เริ่มแรกอักษรไทย	๑	
	แผนฯ ที่ ๖ หยั่งรากพระพุทธศาสนา	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท) ทรงปรับปรุงระบบ การปกครองของสุโขทัย จาก ระบบพ่อปกครองลูกมาเป็น ระบบธรรมราชา โดยกำหนดให้ หลักธรรมเป็นกรอบของการใช้ พระราชอำนาจทางการเมือง จึงต้องทรงอุปถัมภ์ศาสนาให้ เจริญรุ่งเรือง มีร่องรอยคือ	หยั่งรากพระพุทธศาสนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				กิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ที่ถูก กล่าวถึงในจารึก และข้อธรรมะ สำหรับพระมหากษัตริย์ไทย			
	แผนฯ ที่ ๗ พุทธศิลป์สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	การเข้ามาตั้งมั่นของพระพุทธศาสนา ในสุโขทัยก่อให้เกิดงานศิลปกรรม เนื่องในพระพุทธศาสนาขึ้น คือ พระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร อุโบสถ เป็นต้นพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย มีเอกลักษณ์โดดเด่นคือ มีความ งดงามอ่อนช้อยเส้นพระวรกาย เป็นโค้ง พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโค้ง สันมาถิยาว ปลายแตก เป็นเขี้ยวตะขาบ ส่วนสถาปัตยกรรม เช่น เจดีย์ในศิลปะสุโขทัย ได้รับ อิทธิพลทางศิลปะ ลังกา ขอม และพม่า แต่เจดีย์ที่มีความ เด่นชัดที่สุดของสุโขทัยคือเจดีย์ ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (เจดีย์ทรงดอก บัวตูม) และด้วยเอกลักษณ์เช่นนี้ สันนิษฐานได้ว่าหากมีเจดีย์ทรงนี้ ตั้งอยู่ที่ใด แสดงว่าที่นั้นได้รับ อิทธิพลศิลปะแบบสุโขทัย	พุทธศิลป์สุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๘ การขยายอำนาจของ สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	การขยายอำนาจของอาณาจักร สุโขทัย ออกไปยังดินแดนต่าง ๆ นั้นมิใช่จุดมุ่งหมายเพื่อครอบครอง แหล่งทรัพยากรและเพื่อควบคุม เส้นทางการค้า ตลอดจนสร้าง ความมั่นคงให้กับเมืองหลวงของ อาณาจักร ซึ่งในสมัยสุโขทัยใช้ ระบบเมืองหลวงคู่ ในครั้งแรก ได้แก่ ศรีสัชนาลัย - สุโขทัย ใน รัชกาลพญาลิไท ได้ย้ายเมือง หลวงไปเป็น พิษณุโลก - กำแพงเพชร ซึ่งเป็นผลให้ อาณาจักรมีสถานะทางความ มั่นคงและทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น	การขยายอำนาจของสุโขทัย	๑	
	แผนฯ ที่ ๙ การทูตสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งที่ เป็นตำนานและที่เป็นจารึก บ่งชี้ ว่าสุโขทัยมีสัมพันธ์ไมตรีกับ อาณาจักรอื่น ๆ ด้วยการสร้าง ความสัมพันธ์ตามระบบเครือญาติ ผ่านการแต่งงาน เช่น พระเจ้าฟ้า ร้ว แห่งเมืองเมาะตะมะ (นคร พิน) เป็นพระราชบุตรเขยของพ่อ	การทูตสุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ขุนรามคำแหงมหาราช หรือ กษัตริย์เมื่อนานมีศักดิ์เป็นปู่ของ พระมหาธรรมราชาสือไทยแห่ง สุโขทัย นอกจากนั้นยังมี ความสัมพันธ์ในด้านศาสนากับรัฐ ล้านนาและนครศรีธรรมราช แต่มี ความสัมพันธ์ในทางลบกับอยุธยา			
	แผนที่ ๑๐ อวสานกรุงสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ในช่วงครึ่งหลังของราชวงศ์พระ ร่วงนั้นอาณาจักรถูกอยุธยา คุกคาม พญาลิไทต้องเสด็จไป ประทับที่พิษณุโลกเพื่อ ประคับประคองอาณาจักรไว้ แต่หลังรัชกาลพญาลิไทกลับเป็น ประเทศราชของอยุธยา และตก อยู่ในภาวะเสถียรภาพทาง การเมืองอ่อนแอ เนื่องจากถูก นโยบายแบ่งแยกแล้วปกครอง จนกระทั่งถูกผนวกเข้ากับอยุธยา อย่างเบ็ดเสร็จในสมัยสมเด็จพระ บรมไตรโลกนาถ	อวสานกรุงสุโขทัย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๑ เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ภายใต้การปกครองของอยุธยา สุโขทัยมีการจัดตั้งอุตสาหกรรม สังคโลก เพื่อส่งออกไปเมืองจีน มีโบราณสถานเตาเผาเครื่อง สังคโลกทั้งในสุโขทัยและ ศรีสัชนาลัย โดยส่งออกสินค้า ผ่านอยุธยาเข้าสู่การค้าขายทาง ทะเล	เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๒ ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดน มรดกโลก	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	เมืองสุโขทัย – ศรีสัชนาลัย - กำแพงเพชร ได้รับการขึ้น ทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก (World Heritage Site) การได้ เดินทางไปชื่นชมบรรยากาศของ สุโขทัยเมืองเก่า ให้ทั้งความสดตา และสุขใจและความภาคภูมิใจใน มรดกของชาติที่สืบทอดมาถึงบรรพ ชนรุ่นหลัง	ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดน มรดกโลก	๑	
	รวมตลอดภาคเรียน					๒๐	๕๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทย
สมัยสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒

รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

- ป.๕/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
- ป.๕/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย
- ป.๕/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อาณาจักรสุโขทัย เป็นรัฐในอดีตรัฐหนึ่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำยม สถาปนาขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ในฐานะสถานีการค้าของรัฐละโว้ หลังจากนั้นราวปี ๑๗๘๒ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง ได้ร่วมกันกระทำการยึดอำนาจจากขอมสบาดโขลญลำพงเป็นผลสำเร็จ และได้สถาปนาเอกราชให้รัฐสุโขทัย เป็นอาณาจักรสุโขทัย และมีความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับ และเพิ่มถึงขีดสุดในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ก่อนจะค่อย ๆ ตกต่ำ และประสบปัญหาทั้งจากปัญหาภายนอกและภายใน จนต่อมาถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของ อาณาจักรอยุธยาไปในที่สุด

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ๑) อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้
- ๒) อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้
- ๓) อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้
- ๔) อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๕) อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๖) อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้
- ๗) อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป
- ๘) กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป
- ๙) อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้
- ๑๐) ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม
- ๑๑) อธิบายความสำคัญของการค้าและอุตสาหกรรมที่มีต่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง
- ๑๒) ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ๑) นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้
- ๒) วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ ๓)
- ๔) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้
- ๕) ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป
- ๖) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้
- ๗) จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป
- ๘) ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป
- ๙) วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
- ๑๐) วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ
- ๑๑) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกำหนดความเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรมของสุโขทัยได้
- ๑๒) นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุ โบราณสถานต่อการท่องเที่ยวได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ๑) เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม
- ๒) เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง
- ๓) เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน
- ๔) เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย
- ๕) อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๖) เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย
- ๗) เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย
- ๘) เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ
- ๙) เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย
- ๑๐) เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก
- ๑๑) เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุ โบราณสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

- ๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑)
- ๔.๒ ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒)
- ๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๕.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๕.๓ ข้อที่ ๓ มีวินัย
- ๕.๔ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้
- ๕.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
- ๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
- ๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
- ๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
- ๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
- ๖) ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
- ๗) ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
- ๘) ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
- ๙) ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
- ๑๐) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
- ๑๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
- ๑๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. รูปแบบ ชิ้นงาน	รูปแบบชิ้นงาน ถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงาน ถูกต้อง น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงาน ถูกต้องเป็นส่วนมาก น่าสนใจ ขนาด เหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงาน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด ผลงานไม่เรียบร้อย
๒. ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง ลายมือสวยงาม อ่านง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง ลายมืออ่านง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำมีผิดพลาด บ้างเล็กน้อย ลายมือ อ่านง่าย	ใช้ภาษาและสะกด คำไม่ถูกต้อง ลายมืออ่านยาก ขีดฆ่า
๓. เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง สมบูรณ์ มีความ สอดคล้องเชื่อมโยง กัน ตรงหัวข้อเรื่อง รายละเอียด ครอบคลุม	เนื้อหาถูกต้อง ตรงหัวข้อเรื่อง รายละเอียดค่อนข้าง ครอบคลุม	เนื้อหาถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด ในบางส่วน	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ครอบคลุม
๔. เวลา	ส่งชิ้นงานก่อนเวลา ที่กำหนด	ส่งชิ้นงานภายใน เวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานไม่ทัน กำหนด ๑ วัน	ส่งชิ้นงานไม่ทัน กำหนดตั้งแต่ ๒ วัน ขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓-๑๖	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙-๑๒	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๘	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๔	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย
- ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
- ตัวชี้วัด ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สุโขทัยเป็นเมืองที่ก่อตั้งขึ้นในวัฒนธรรมเขมร ต่อมาพ่อขุนศรีนาวนำถมได้สถาปนาสุโขทัยให้เป็นอาณาจักรของคนไทย เมื่อเสด็จสวรรคต ขอมสวาทโกลนล่าพองจึงทำการยึดสุโขทัยให้กลับมาเป็นเมืองในวัฒนธรรมเขมรอีก ดังนั้น พ่อขุนผาเมืองทรงร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาว พระราชโอรสของพ่อขุนศรีนาวนำถมยึดสุโขทัยได้สำเร็จ พ่อขุนผาเมืองยกให้พ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์เสวยราชย์เป็นกษัตริย์วงศ์พระร่วงมีพระนามว่าพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ปกครองสุโขทัยสืบมา

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
- ๓.๒ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลก่อเกิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๖.๒ มีวินัย
- ๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ ด้านทักษะกระบวนการ - นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลก่อกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติการลอยกระทง จากนั้นครูตั้งคำถามว่าเคยเข้าร่วมกิจกรรมนี้หรือไม่ “การลอยกระทงมาจากไหน” มีที่มาสำคัญอย่างไร ครูอธิบายแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับที่มาของประเพณีนี้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติการลอยกระทง และตอบคำถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมลอยกระทง	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) ๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) ๓. วิดิทัศน์ แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช	๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) เราจะเรียนเรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วงเพื่ออธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ ครูตั้งคำถามชวนคิดว่าเราจะรู้เรื่องราวของพ่อขุนศรี ๙ ได้อย่างไร	๑) นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด และตอบคำถาม (แนวคำตอบ : จากหลักฐานคือจารึกวัดศรีชุม)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒. ครูพูดคุยร่วมกับนักเรียนในพระราชประวัติของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับขอมตามหลักฐานจารึกวัดศรีชุม ๓. ครูจัดกิจกรรมย้อนเวลาหาอดีต โดยนำวิถีทัศน์แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราชให้นักเรียนดู เพื่อเชื่อมโยงว่าสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรือง การค้าขายมั่งคั่ง ประชาชนอยู่ดีมีสุข ๔. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timeline Activity) พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ แทรกถามนักเรียนเป็นระยะ ดังนี้ - พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นกษัตริย์ของสุโขทัยเป็นองค์แรกใช้หรือไม่? - การขับไล่ขอมสบาดโขลญลำพง มีผลต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร - เพราะเหตุใด พ่อขุนศรีอินทราทิตย์จึงสามารถขับไล่ขอมสบาดโขลญลำพงสำเร็จ	๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๓. นักเรียนชมวิถีทัศน์แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๔. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม (แนวคำตอบ) - ไม่ใช่ ตามหลักฐานยังมีพ่อขุนศรีนาวนำถมอีก - อาณาจักรสุโขทัยเป็นเอกราชไม่ขึ้นต่อขอมอีกต่อไป - เพราะมีความสามารถ ความกล้าหาญ และมีมิตร คือ พ่อขุนผาเมืองที่คอยช่วยเหลือ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ทำไมพ่อขุนผาเมืองถึงต้องให้ทั้งชื่อและบรรดาศักดิ์ - พ่อขุนผาเมืองไปไหน	- เพื่อแสดงความเป็นผู้มีบารมี สถาปนา กษัตริย์ได้ - กลับไปเมืองของท่าน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกลังการเรียน ๒.๑ ความรู้ที่ได้นักเรียนได้รับ ๒ ข้อ	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียน เป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นจำนวนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็น ส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้อง บางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ เรื่องที่ศึกษา ได้ถูกต้อง และครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ เรื่องที่ศึกษา ได้ถูกต้อง แต่ไม่ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ เรื่องที่ศึกษา ได้ถูกต้อง บางส่วนและ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้องและ ไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน มีบางส่วน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์มีพระราชกรณียกิจอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ชาวสุโขทัยได้รับประโยชน์จากพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๓. เรา รู้จักเรื่องราวของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้จากหลักฐานประวัติศาสตร์ชิ้นใด

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้เขียนผังความคิดแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาราชวงศ์พระร่วง

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์มีพระราชกรณียกิจอะไรบ้าง

..... ทรงก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัยให้เป็นอิสระจากเขมร

..... ทรงพยายามสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจด้วยการตีเมืองนอก

.....

.....

.....

๒. ชาวสุโขทัยได้รับประโยชน์จากพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อย่างไรบ้าง

..... ได้อิสระจากเขมร

..... ได้โอกาสทางเศรษฐกิจจากการควบคุมเส้นทางการค้าเมืองนอก

.....

.....

๓. เรารู้จักเรื่องราวของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้จากหลักฐานประวัติศาสตร์ชิ้นใด

.....

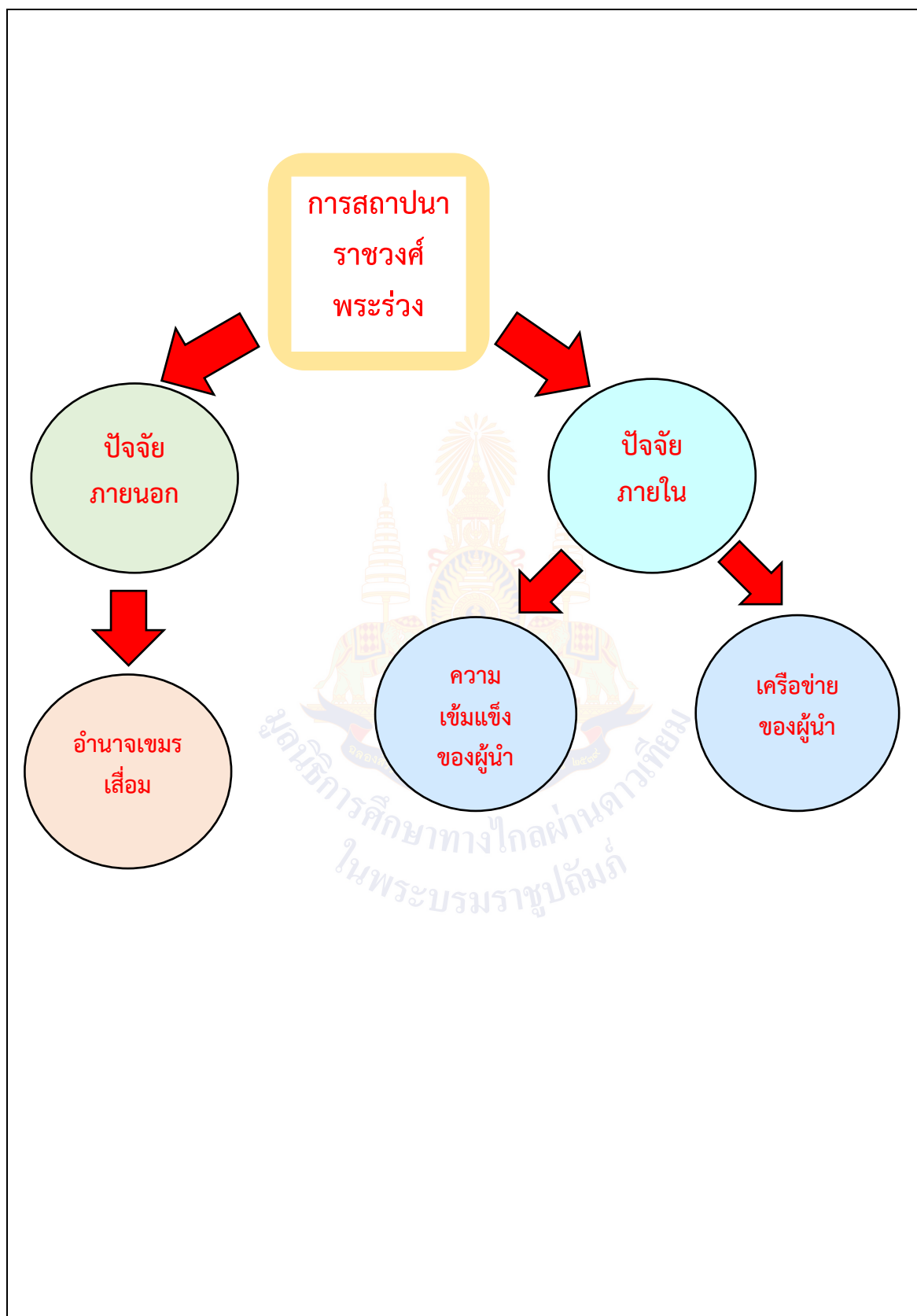
..... จารึกหลักที่ ๒ วัดศรีชุมโดยพระมหาเถรศรีศรัทธา

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้เขียนผังความคิดแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาราชวงศ์พระร่วง

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) นักเรียนคิดอย่างไร ต่อพ่อขุนศรีอินทราทิตย์	C - (Connect) นักเรียนคิดว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เก่งในเรื่องอะไรมากที่สุด	A - (Applied) เราเอาพระองค์ท่านเป็น แบบอย่างได้อย่างไรบ้าง
.....ตามคุณพินิจของ..... ครูผู้สอน.....	 - เป็นผู้นำที่ต่อสู้เข้มแข็ง.. - เป็นผู้นำในการต่อสู้เพื่อ.. อิสรภาพ.. - เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์.. เพื่อความอยู่ดีกินดีของ.. ประชาชนเป็นผู้นำที่มี.. สัมพันธไมตรีที่ดีกับ.. บ้านเมืองอื่น ๆ..	 - เราต้องเข้มแข็งถึงจะ.. ช่วยเหลือตัวเองและ.. สังคมได้.. - เราต้องช่วยเหลือคนอื่น.. โดยเฉพาะผู้ติดตามของเรา.. - เราต้องมีวิสัยทัศน์.. เราต้องคบเพื่อนดี เราจึง.. จะนำพาชีวิตไปในทาง.. ที่ดีได้..

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย
- ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
- ตัวชี้วัด ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

จารึกหลักที่ ๑ บอกเล่าเรื่องราวในรัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง กษัตริย์แห่งสุโขทัย เป็นผู้นำของคนไทย สุโขทัยมีระบบการปกครองที่สงบสุขร่มเย็น ไฟฟ้าประชาชนอยู่ดีกินดี พระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนหัวหน้าครอบครัวใหญ่ ปกครองพลเมืองเสมือนลูกหลาน ถ้าลูกหลานทะเลาะวิวาทกัน ก็ทรงตัดสินคดีด้วยความเป็นธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ ประวัติและผลงานของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการปกครอง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

- ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๖.๒ มีวินัย
- ๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าไผ่แผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูนำภาพจิ๊กซอว์ให้นักเรียนช่วยกัน ประกอบใช้เวลา ๑ นาที ๓) ครูนำภาพจิ๊กซอว์ที่นักเรียนต่อขึ้นมาฉาย ภาพพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช แล้วจึงสนทนาสอบถามนักเรียน เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน - นักเรียนรู้จักสถานที่ดังกล่าวหรือไม่ - อนุสาวรีย์ดังกล่าวเป็นของใคร - มีหน่วยงานใดในประเทศไทยที่ตั้งชื่อตามพระองค์ท่านหรือไม่ - พระบรมราชานุสาวรีย์ดังกล่าวปรากฏที่ใดบ้าง	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนช่วยกันประกอบภาพจิ๊กซอว์ ให้นักเรียนช่วยกันประกอบใช้เวลา ๑ นาที ๓) นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม - รู้จัก/ไม่รู้จัก พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีที่สุโขทัย - มหาวิทยาลัยรามคำแหง - มหาวิทยาลัยรามคำแหง , อุทยานราชภักดิ์ , อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าไผ่แผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) ๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าไผ่แผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑. ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าไผ่แผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ขั้นสอน (๒๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๑) ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า “ไฟฟ้าหน้าใส” ในข้อบทเรียนหมายความว่าอย่างไร ๒) ครูพูดคุยร่วมกับนักเรียนในพระราชประวัติ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เชื่อมโยง ความสัมพันธ์กับขอมตามหลักฐานจารึก พ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ ๑ ๓) ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนว่า จากจารึก ดังกล่าว แสดงถึงอะไร ๔) ครูจัดกิจกรรมย้อนเวลาหาอดีต นำเหตุการณ์ สำคัญต่าง ๆ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดยนำวีดิทัศน์ ไฟฟ้าหน้าใสในแผ่นดิน พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ให้นักเรียนรับชม เพื่อเชื่อมโยงว่าแสดงให้เห็นว่าสุโขทัยมี พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งและเป็นหลักชัยของ แผ่นดิน ๕) ตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น - เหตุการณ์ครั้งใดที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงแสดงพระปรีชาสามารถตอนพระชนมายุยัง น้อย	๑) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : ประชาชนที่มีความสุขความสบายใจ) ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๓) แนวคำตอบ แสดงถึงความกตัญญูและ ความรักครอบครัว ๔) นักเรียนชมวีดิทัศน์ ไฟฟ้าหน้าใส ในแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๕) นักเรียนร่วมตอบคำถาม - ทำสงครามกับเจ้าเมืองฉอด และทรงชน ช้างชนะขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด ขณะมี พระชนมายุ ๑๙ พรรษา - สรีดภงส์ คือทำนบกั้นน้ำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญในด้านชลประทานของสุโขทัยคืออะไร มีไว้เพื่อสาเหตุใด ๖) ครูนำภาพการสันกระดิงที่หน้าประตูวังมีพ่อขุนรามคำแหงเสด็จออกตัดสินด้วยพระองค์เองและถามคำถามนักเรียน ดังนี้ - จากภาพมีบุคคลทำอะไรอย่างไร - ให้นักเรียนสรุประหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชนให้สั้นที่สุด ๗) ครูเปิดวิดีโอทัศน์ แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ เพื่อเป็นการสรุปบทเรียนให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น	ตระพัง คือ สระน้ำเพื่อกักไว้ใช้ยามหน้าแล้งเนื่องจากสุโขทัยตั้งอยู่ไกลจากแม่น้ำยม ๑๑ กิโลเมตร ๖) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม (แนวคำตอบ) - พ่อขุนรามคำแหง ฟังเรื่องราวจากราษฎรที่มาสันกระดิงร้องทุกข์ - มีความใกล้ชิด เสมือนหัวหน้าครอบครัวใหญ่ปกครองลูกหลาน ๗) นักเรียนรับชมวิดีโอทัศน์ แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟร์ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกลังการเรียน ๒.๑ ครูถามนักเรียนจะนำพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร (คุณธรรม)	๑) นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ การใช้สติปัญญา ความกล้าหาญ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ฯลฯ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียน เป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นจำนวนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็น ส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้อง บางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาไม่ ถูกต้องและ ไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน มีบางส่วน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้น

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟรฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟรฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหง

“เมื่อชั่วพ่อกู กูบำเรอแก่พ่อกู กูบำเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามา
 แก่พ่อกู กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร่อยดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตี
 หนังวังช้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านท่เมือง ได้ช้างได้งวง ได้ปั่วได้นาง
 ได้เงินได้ทอง กูเอามาเวนแก่พ่อกู พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพร่ำบำเรอแก่พี่กู
 ดังบำเรอแก่พ่อกู

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

.....

.....

.....

.....

“...ในปากประตูมีกะดิ่งอันหนึ่งแขวนไว้หั้น ไฟรฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง
 มีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มักจักกลางเถิงเจ้าเถิงขุนบไว้ ไปลั่นกะดิ่งอันท่าน
 แขวงไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกเมื่อถาม สอนความแก่มันด้วย
 ชื่อไฟรในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม”

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ไฟรฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไฟรฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหง

“เมื่อชั่วพ่อกู กูบ่าเรอแก่พ่อกู กูบ่าเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามา
 แก่พ่อกู กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร่อยดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตี
 หนังวังช้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านท่เมือง ได้ช้างได้งว ได้บัวได้นาง
 ได้เงินได้ทอง กูเอามาเวนแก่พ่อกู พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพร่ำบ่าเรอแก่พี่กู
 ดังบ่าเรอแก่พ่อกู

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

- ความกตัญญูของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
- การสืบราชสมบัติจากพ่อสู่ลูก

“...ในปากประตูมีกะดิ่งอันฉิ่งแขวนไว้หั้น ไฟรฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง
 มีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มักจักกลางถึงเจ้าถึงขุนบไว้ ไปลั่นกะดิ่งอันท่าน
 แขวงไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกเมื่อถาม สวณความแก่มั่นด้วย
 ชื่อไฟรในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม”

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

- การแขวนกระดิ่งไว้ที่ปากประตู (วัง)
- การสอบสวนของพ่อขุนรามใช้การซักถามอย่างตรงไปตรงมา
- “ไฟรในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม กฎหมายไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

รัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง สุโขทัยมีระบบการปกครองที่สงบสุขร่มเย็น เรียกว่า “ระบบพ่อปกครองลูก” พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทในส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร โดยเสรี ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญมั่งคั่ง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ประวัติและผลงานของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในด้านการค้าได้ ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นความสำคัญและเอาพระราชจริยวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูและนักเรียนแสดงบทบาทสมมติ จำลองการค้าขาย ในตลาดปสานสมัยสุโขทัย ในตลาด จะมีการค้าขายหลากหลายอาชีพ เช่น การค้าของป่า ของพื้นเมือง ของพื้นบ้าน ๓) ครูอธิบายเชื่อมโยงที่มาของคำว่าตลาดปสาน (สันนิษฐานว่า น่าจะหมายถึง ตลาดปลาซ่า (PLAZA) หรือตลาดกลางแจ้ง) ๔) ครูทบทวนเนื้อหาเก่าโดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยภูมิปัญญาด้านการชลประทาน ข้อความในจารึกส่วนที่พรรณนาถึงสภาพของเมืองสุโขทัย ครูตั้งคำถามนำว่า “จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจสุโขทัยเป็นอย่างไร” เพื่อครูสนทนาเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ จำลองการค้าขาย ในตลาดปสานสมัยสุโขทัย โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นพ่อค้า แม่ค้า ๓) นักเรียนจดบันทึก ที่ของของซื้อตลาดปสาน ๔) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : สุโขทัย มีความอุดมสมบูรณ์ มีการค้าขายอย่างเสรี เจ้าเมืองไม่เก็บภาษีประชาชนมีแต่ความสุข)	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูจัดกิจกรรมย้อนเวลาหาอดีต นำเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช มาให้บอกเล่าเป็น (Timeline) ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น ในปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ตามลำดับ ได้แก่ - พ่อขุนรามคำแหงมีบทบาทนำการปรับปรุงทำเล สถาปนามีสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมของเมืองสุโขทัยอย่างไร - พ่อขุนรามคำแหงมีหลักฐานว่ามีบทบาทในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างไร - ระบบเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยในปัจจุบันเรียกว่าอะไร - จังกอบคืออะไร - สุโขทัยน่าจะเป็นศูนย์กลางทางการค้าในลักษณะใด ๒) ครูจัดกิจกรรม ไดอะแกรมเวน (Venn diagram) โดยครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการค้าของเศรษฐกิจสุโขทัยในอดีตและปัจจุบัน และให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของเศรษฐกิจสุโขทัยในอดีตและปัจจุบัน	๑) นักเรียนร่วมตอบคำถาม - สร้างทำนบพระร่วง เพื่อให้ทำการเพาะปลูกเลี้ยงผู้คนในเมืองได้ และทำสงครามเพื่อควบคุมเส้นทางไปเมืองฉอด - กำหนดระบบการค้าเสรีขึ้น ให้เหมาะสมกับการค้าคาราวาน - ระบบการค้าเสรี - ภาษีค่าผ่านทาง - ศูนย์กลางการค้าทางบก (ไม่เหมือนอยุธยา) โดยเน้นสินค้าแร่โลหะ ๒) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของเศรษฐกิจสุโขทัยในอดีตและปัจจุบันและทำกิจกรรมไดอะแกรมเวน (Venn diagram)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ ๔) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย กลุ่มละ ๑ ข้อ พร้อมหาคำตอบเฉลย ๕) ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำถามและสอบถามเพื่อน ๆ แต่ละกลุ่ม ให้เพื่อนแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม	๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย กลุ่มละ ๑ ข้อ พร้อมหาคำตอบเฉลย ๕) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำถามและแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้	- ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้	- ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อย ในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นจำนวนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้อง บางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ได้ถูกต้อง และครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ได้ถูกต้อง แต่ไม่ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง บางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาไม่ ถูกต้อง และไม่ ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่ เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่ กำหนด	เนื้อหาที่ เขียน ในใบงานมี บางส่วนไม่ ถูกต้องตาม ที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ แล้วตอบคำถาม

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมือง
 บ่เอาจกอบ (ภาษีผ่านทาง) ในไพร่รู้ทาง (ถนน) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย
 ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเกือกค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน
 (ขุนนาง) ... สวนดูแท้แลจึงแล่งความแก่เขาด้วยซื้อ (สืบสวนดูจนมั่นใจแล้ว
 จึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม) บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน (ไม่เข้าข้างคนผิด) ...
 คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเพื่อกู มั่นบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงิน
 บ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้เข้าศึก...หัวฟ่งหัวรบก็ดี
 บ่ฆ่าบ่ตี (จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

๑. ทำไมพ่อขุนรามคำแหงจึงไม่เก็บภาษีผ่านทาง

.....

.....

.....

.....

๒. ระบบเศรษฐกิจที่กล่าวถึงในจารึก คือ “ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้า
 เกือกค้าทองค้า” ในปัจจุบันเรียกว่าอะไร

.....

.....

.....

.....

๓. พ่อขุนรามคำแหงทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

.....

.....

.....

.....

กล่าวถึงสินค้าในสุโขทัย อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๔. จารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ก

.....

.....

.....

.....

๕. ในรัชกาลของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงส่งเสริมการค้าและการลงทุน
กระทำด้วยวิธีการใด

.....

.....

.....

.....

๖. หลักธรรมราชาในสมัยสุโขทัยมีผลกระทบอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจสุโขทัย

.....

.....

.....

.....

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมือง
บ่เอาจกอบ (ภาษีผ่านทาง) ในไพร่ลู่ทาง (ถนน) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย
ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองคำ ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน
(ขุนนาง) ... สวนดูแท้แลจึงแล่งความแก่เขาด้วยชื่อ (สืบสวนดูจนมั่นใจ
แล้วจึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม) บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน (ไม่เข้าข้างคนผิด) ...
คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเพื่อกู้ มันบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงิน
บ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้เข้าศึก...หัวฟุงหัวรบก็ดี
บ่ฆ่าบ่ตี (จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

.....เพื่อจูงใจพ่อค้าแม่ขายให้เข้ามาทำการค้าที่สุขุขทัย เพราะไม่มีภาษี

๒. ระบบเศรษฐกิจที่กล่าวถึงในจารึก คือ “ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้า
เงือกค้าทองค้า” ในปัจจุบันเรียกว่าอะไร

ระบบการค้าเสรี

๓. พ่อขุนรามคำแหงทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

ให้ความช่วยเหลือ ไม่ทำร้ายกัน

๔. จารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กล่าวถึงสินค้าในสุโขทัย อะไรบ้าง

ที่ไม่มีการค้า = ข้าวและปลา

ที่มีการค้าขาย ได้แก่ แร่โลหะ (เงินและทอง) ,ปศุสัตว์ (ช้าง วัว ม้า)

๕. ในรัชกาลของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงส่งเสริมการค้าและการลงทุน
กระทำด้วยวิธีการใด

อำนวยความสะดวกให้แก่การสัญจรของประชาชน ไม่เก็บภาษีผ่านทาง

สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน เช่น ตระพัง ทำนบพระร่วง

และสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางบก เช่น ถนนพระร่วง

เพื่อส่งเสริมการค้าและสร้างแรงจูงใจให้ผู้คนเข้ามาในเมืองสุโขทัย

๖. หลักธรรมราชาในสมัยสุโขทัยมีผลกระทบอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจสุโขทัย

กษัตริย์สุโขทัยถือว่าดำรงพระราชฐานะเป็นพระราชผู้ทรงธรรม

จึงจะต้องดูแลความเดือดร้อนของประชาชนเมื่อประชาชนทุกข์ร้อน

กำหนดอัตราภาษีที่จะไม่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ประเด็นต่อไปนี้

R - (Reflexion) พ่อขุนรามคำแหงท่านมีความสามารถอะไรบ้าง	C - (Connect) หากนักเรียนย้อนเวลากลับไป นักเรียนจะมีโอกาสสร้างรอยหรือไม่	A - (Applied) เราจะเอาแบบอย่างท่านในบทบาททางเศรษฐกิจได้อย่างไรบ้าง?
- เป็นคนใจดี มีเมตตา (ให้ความช่วยเหลือคนที่ไม่มีเงิน) - มีวิสัยทัศน์ ทำระบบการค้าเสรี ที่ปัจจุบันก็ยังใช้ - มีความยุติธรรม ทำให้การค้าขาย การทำมาหากินไม่มีการคดโกงกัน	- ได้ เพราะเจ้าเมืองมีวิสัยทัศน์ มีความเมตตา กรุณาแก่คนยากคนจน และบ้านเมืองมีความยุติธรรม	- มีความเมตตาแก่คนยากคนจน ให้โอกาสคนอื่น.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงความเชื่อของชาวสุโขทัยในระยะเริ่มแรก คือ จารึกหลักที่ ๑ และจารึกปูนจิตขุนจืด - จารึกคำปู่สบลหุลาน พบว่ามีความเชื่อเรื่อง “ผี” เป็นความเชื่อดั้งเดิมก่อนการรับศาสนาอื่นๆ เข้ามา โดยเฉพาะพระขงฟงผีและผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีความเชื่อว่าผีเหล่านี้ให้คุณให้โทษแก่คนทั้งเมืองก็ได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้มีการนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งได้รับวัฒนธรรมจากเขมรโบราณ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ที่ศาลตาผาแดง เทวาลัยมหาเกษตร เป็นต้น ศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชาวสุโขทัยต่อมาคือศาสนาพุทธ นับถือทั้งสามความเชื่อผสมผสานกัน นักวิชาการเรียกว่า “พลังคน - อำนาจผี - บารมีพระ”

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญา ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้ ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูอธิบายยกตัวอย่างเกี่ยวกับสัญลักษณ์, พิธีกรรม, และหลักธรรมสำคัญของแต่ละศาสนา ๓) ครูนำภาพการทำกิจกรรมทางศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ ที่แสดงลักษณะพหุความเชื่อในสังคมไทย โดยครูตั้งคำถามนำว่า ๓.๑ นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ ๓.๒ นักเรียนเข้าใจว่าศาสนาต่าง และความเชื่อเหล่านี้มาจากไหน ๓.๓ นักเรียนเข้าใจว่าศาสนาเหล่านี้เข้ามาในไทยตั้งแต่เมื่อไหร่	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนจดบันทึกพอสังเขปเกี่ยวกับสัญลักษณ์, พิธีกรรม, และหลักธรรมสำคัญของแต่ละศาสนา ๓) นักเรียนตอบคำถาม ๓.๑ เคย/เคยเห็น/ไม่เคย ๓.๒ ศาสนาที่มีอยู่ก่อน ศาสนาพุทธ/พราหมณ์มาจากอินเดีย ผ่านเขมร คริสต์/อิสลามมาจากตะวันออกกลาง ๓.๓ นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : พุทธ/พราหมณ์ ตั้งแต่ก่อนสุโขทัยขึ้นไปอีก คริสต์/อิสลาม สมัยอยุธยา)	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๔) จากนั้นครูหมวดประเด็นเกี่ยวกับศาสนา พุทธยุคแรกเริ่มของคนไทย เพื่อนำเข้าสู่ บทเรียนเรื่องความเชื่อและศาสนาในสมัย สุโขทัย				
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูร่วมพูดคุยกับนักเรียนถึงความหมายของ คำว่า ศาสนา จากครูนำข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหงที่เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องผีให้นักเรียนอ่าน และตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ ๑.๑ จากข้อความกล่าวถึงอะไร ๑.๒ พระขงพู่ผี คืออะไร ๑.๓ ความเชื่อเรื่องผีส่งผลดีต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร ๒) ครูพูดคุยร่วมกับนักเรียนในศาสนาที่เข้ามามีบทบาทในสุโขทัยนั่นก็คือ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูโดยนำภาพหอเทวาลัยเกษตรพิมานมาให้ นักเรียนประกอบ	๑) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ ความเชื่อเรื่องผี ๑.๒ เป็นผีทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองเมืองสุโขทัย โดยต้องมีการบูชาแสดงความเคารพต่อผีเพื่อให้บ้านเมืองร่มเย็น ๑.๓ ทำให้ชาวสุโขทัยปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม เพราะเกรงจะถูกลงโทษจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓) ตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ๓.๑ สุโขทัยรับศาสนาศาสนาพราหมณ์-ฮินดูมาจากที่ใด ๓.๒ หอเทวาลัยเกษตรพิมานมีความสำคัญอย่างไร (แสดงภาพเทวสถานโบสถ์พราหมณ์สำหรับพระนคร ประกอบ) ๔) ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “วัดศรีสวาย” จากนั้นอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนศาสนาในอาณาจักรสุโขทัย และตั้งคำถาม “ ก่อนศาสนพุทธจะเข้ามาวัดศรีสวายถือว่าศาสนสถานของศาสนาใดมาก่อน” ๕) ครูแสดงข้อความในจารึกหลักที่ ๑ เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ โดยใช้คำถามชวนคิดประกอบการอธิบายข้อความในจารึก ดังนี้ ๕.๑ พระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชที่มีต่อศาสนาพุทธเป็นอย่างไรบ้าง ๕.๒ การเข้ามาของศาสนาพุทธส่งผลต่องานศิลปกรรมอย่างไร	๓) นักเรียนร่วมตอบคำถาม ๓.๑ เขมรโบราณ ๓.๒ เป็นสถานที่พราหมณ์ในราชสำนัก ใช้ประกอบพิธีกรรม เช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก เป็นต้น ๔) นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “วัดศรีสวาย” และตอบคำถาม (แนวคำตอบ : ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู แล้วถูกแปลงเป็นศาสนาพุทธที่เข้ามา มีอิทธิพลต่อสุโขทัยในช่วงเวลาต่อมา) ๕) นักเรียนจดบันทึกและร่วมกันสังเกตและตอบคำถาม ๕.๑ ส่งพระภิกษุจากสุโขทัยเดินทางไปศึกษาและจาริกแสวงบุญที่ลังกา ๕.๒ มีอิทธิพลในการสร้างงานศิลปกรรม เช่นพระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร โบสถ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูตั้งคำถามเชื่อมโยงถึงลักษณะความเชื่อของคนสมัยสุโขทัยและคนในปัจจุบันว่า เหมือนกันหรือไม่ ทำไม และส่งผลอย่างไร ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกล้างการเรียนรู้	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ คล้ายคลึง แต่คนในปัจจุบันมีความเชื่อหลากหลายกว่า เพราะการติดต่อกับผู้คนจากภายนอกมากกว่า เรียกว่า “สังคมพหุวัฒนธรรม” ส่งผลให้มีความเชื่อหลากหลาย เรียกว่า “พหุความเชื่อ” คนทุกหมู่เหล่าสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข) ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกล้างการเรียนรู้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกนับถือศาสนาได้	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะที่เรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะที่ทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขพุ่งผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตุ๊กตาเสียดบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช

[illegible]

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยแล้วแยกประเภทลงในตารางที่กำหนดให้

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขพุงผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตุ๊กตาเสียบบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช

ความเชื่อเรื่องผี	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	ศาสนาพุทธ
● พระขพุงผี ● ผีบรรพบุรุษ ● เจ้าป่าเจ้าเขา ● ผีบ้านผีเรือน ● ตุ๊กตาเสียบบาล	● เทวาลัยมหาเกษตร ● รับมาจากเขมร ● ศาลตาผาแดง	● เจดีย์ทรงลังกา ● คณะสงฆ์ลังกาวงศ์ ● พระพุทธรูป ● รับมาจากนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ลักษณะความเชื่อและศาสนาของไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร	C - (Connect) นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางความเชื่ออะไรบ้างที่สอดคล้องกับสมัยสุโขทัย	A - (Applied) เมื่อนักเรียนมีเรื่องทุกข์ใจที่แก้ไขไม่ได้ต่อไปนักเรียนจะ....
● ผี ● พราหมณ์ ● พุทธ	ผสมผสานทั้งความเชื่อ ผี พราหมณ์ และพุทธ แต่ก็มี การนับถือศาสนา สากลด้วย เช่น คริสต์ อิสลาม และความเชื่อแบบจีน เป็นต้น	● ทำบุญ ● ทอดกฐิน ● สร้าง เช่า หรือไหว้พระพุทธรูป/เจดีย์ ● การบวงสรวงเทพ ● สะเดาะเคราะห์ ● การเซ่นผี ● การบนบาน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

จารึกหลักที่ ๑ ให้ข้อมูลว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชคือการประดิษฐ์ “ลายสือไทย” หรืออักษรไทย ขึ้นใน พ.ศ. ๑๘๒๖ ศาสตราจารย์ ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่าตัวหนังสือของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีลักษณะพิเศษกว่าตัวหนังสือของชาติอื่นซึ่งขอยืมตัวหนังสือของอินเดียมาใช้ คือพระองค์ได้ประดิษฐ์พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เพิ่มขึ้นให้สามารถเขียนแทนเสียงพูดของคำภาษาไทยได้ทุกคำ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น ลายสือไทย ภาษาและวรรณกรรม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้ ด้านทักษะกระบวนการ - ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูสนทนากันถึงความยากลำบากของการเขียนอ่านและเรียนหนังสือ จากนั้น อธิบายเกี่ยวกับอักษรในประเทศต่าง ๆ เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย ๒. ใบงานที่ ๕ เรื่องเริ่มแรกอักษรไทย	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่องเริ่มแรกอักษรไทย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูแสดงภาพหลักศิลาจารึก จากนั้น สนทนาตั้งคำถามให้นักเรียนดังนี้ ๑.๑ ภาพดังกล่าวคือภาพใด ๑.๒ ภาพดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไร ๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ แรกเริ่มอักษรไทย จากนั้นพูดคุยถึงที่มาของอักษรไทยและตั้งคำถามดังต่อไปนี้ ๒.๑ พระมหากษัตริย์พระองค์ใดที่ประดิษฐ์ลายสือไท	๑) นักเรียนสังเกตและจดบันทึก ๑.๑ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๑.๒ เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพียงชิ้นเดียวในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๒. นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ แรกเริ่มอักษรไทย และตอบคำถาม ๒.๑ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ ที่มาของอักษรไทยมาจากที่ใด ๒.๓ ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการประดิษฐ์ตัวอักษรไทยสมัยสุโขทัย ๓. ครูแนะนำหลักฐานจารึกภาพชาดกวัดศรีชุม และแสดงภาพเรื่องอารามทุสสกชาดก จากนั้นนักเรียนศึกษาเกี่ยวกับเรื่องย่อของอารามทุสสกชาดกและสรุปข้อคิด ครูเชื่อมโยงเข้าสู่ความสำคัญของการประดิษฐ์อักษร ๔. ครูแสดงภาพศิลาจารึกหลักอื่น ๆ ของสุโขทัยภาพอักษรฝักขามของล้านนา ภาพอักษรธรรมอีสาน นักเรียนสังเกตลักษณะร่วมกัน ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับผลของการประดิษฐ์อักษร ๕. ครูเปิดอนิเมชั่น ตอนพระพุทธศาสนารุ่งเรือง จากนั้นตั้งคำถามเพื่อนำการสรุปอนิเมชั่น ๕.๑ ไตรภูมิพระร่วงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า ๕.๒ ไตรภูมิพระร่วงกล่าวถึงเรื่องอะไร ๕.๓ มีความสำคัญอย่างไรต่อชาวสุโขทัยและคนไทยในปัจจุบัน	๒.๒ ยืมตัวหนังสือของอินเดีย ๒.๓ เพื่อจารึกเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ/ใช้แทนเสียงภาษาพูดได้ ๓. นักเรียนจดบันทึก ๔. นักเรียนตอบคำถาม (ดูแนวคำตอบเพิ่มเติมในเฉลยใบงานที่ ๕) ๕. นักเรียนรับชมอนิเมชั่นและร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๕.๑ เถภูมิกถา ๕.๒ หน้าที่ บุญ บาป สวรรค์ นรกภูมิ ๕.๓ มีอิทธิพลอย่างมากต่อชาวสุโขทัยช่วงปลายและคนไทยในปัจจุบันเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของสังคมและวิถีชีวิตของชาวไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรก อักษรไทย	นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรก อักษรไทย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง ๒. ครูถามนักเรียนว่าจากนี้ไป จะมองการเรียนรู้ ภาษาไทยอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของใบงาน ๒. จะต้องตั้งใจเรียนภาษาไทย เพื่อให้เรียน และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. บอก ๒ สิ่งที่นักเรียนชอบมาที่สุด ในชั่วโมงนี้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	- ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	- ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะที่เรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกัน ในขณะที่เรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกัน ในขณะที่เรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็น ส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็น บางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็น บางครั้งและตอบคำถามถูกเป็น บางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะที่ทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วนไม่ ถูกต้องตาม ที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานไม่ ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ จงสืบค้นว่าประเทศใดต่อไปนี้ ที่ไม่มีอักษรประจำชาติเป็นของตนเอง
 โดยใส่เครื่องหมายถูกหรือกากบาท ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

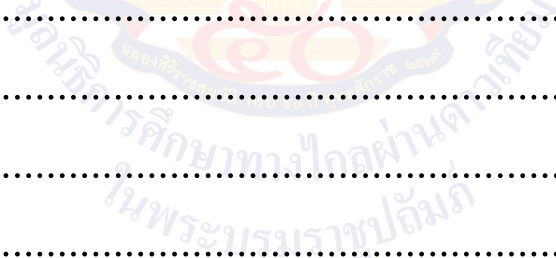
มี	ไม่มี	ประเทศ	มี	ไม่มี	ประเทศ
☐	☐	จีน	☐	☐	เกาหลี
☐	☐	รัสเซีย	☐	☐	ไทย
☐	☐	ญี่ปุ่น	☐	☐	กัมพูชา
☐	☐	อังกฤษ	☐	☐	อินเดีย

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ จงอ่านเรื่องย่อของ อารามพุทธชาดก

- ชาวสวนจะไปเที่ยว จึงฝากสวนไว้ให้ฝูงลิงช่วยรดน้ำต้นไม้
- ลิงอยากประหยัดน้ำ จึงถอนต้นไม้ออกมาดูว่ารากสั้นหรือยาว
- ถ้าวัดต้นไม้มีรากยาว ก็รดน้ำมาก
- ถ้าวัดต้นไม้มีรากสั้น ก็รดน้ำน้อย

The background of the page is white with ten horizontal dotted lines for writing. At the bottom center, there is a faint, stylized illustration in shades of yellow and orange. It depicts the Petronas Towers on either side of a central dome, which is topped with a crescent moon and star, representing the National Mosque of Malaysia.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ จงสืบค้นว่าประเทศใดต่อไปนี้ ที่ไม่มีอักษรประจำชาติเป็นของตนเอง
 โดยใส่เครื่องหมายถูกหรือกากบาท ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

มี	ไม่มี	ประเทศ	มี	ไม่มี	ประเทศ
☒	☐	จีน	☒	☐	เกาหลี
☒	☐	รัสเซีย	☒	☐	ไทย
☒	☐	ญี่ปุ่น	☒	☐	กัมพูชา
☒	☐	อังกฤษ	☒	☐	อินเดีย

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ จงอ่านเรื่องย่อของ อารามทุสกชาดก

- ชาวสวนจะไปเที่ยว จึงฝากสวนไว้ให้ฝูงลิงช่วยรดน้ำต้นไม้
- ลิงอยากประหยัดน้ำ จึงถอนต้นไม้ออกมาดูว่ารากสั้น หรือยาว
- ถ้าต้นไม้มีรากยาว ก็รดน้ำมาก
- ถ้าต้นไม้มีรากสั้น ก็รดน้ำน้อย

๑. นักเรียนคิดว่าชาวสุโขทัยได้เรียนรู้อะไรจากการอ่านชาดกเรื่องนี้

.....

..... จะทำงานการสิ่งใด ควรใช้สติปัญญา.....

..... คนไม่มีสติปัญญา ทำงานไม่สำเร็จและสร้างปัญหาให้.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนคิดว่าไตรภูมิพระร่วง ส่งผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันอย่างไร

.....

..... ทำให้คนไทยกลัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะลงโทษ กลัวบาปกรรม.....

..... จะตามสนองตนเอง และหมั่นทำความดีเพื่อไปสวรรค์.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) อะไรคือประโยชน์ของ การมีตัวอักษรใช้?	C - (Connect) นักเรียนรู้จักและ สามารถใช้งาน ตัวอักษรได้กี่ชนิด	A - (Applied) นักเรียนรู้สึก่วาวิชา ภาษาไทยไม่จำเป็น จึงไม่เรียนวิชาภาษาไทย ความรู้สึกเช่นนี้ดี หรือไม่
..... 		

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท) ทรงปรับปรุงระบบการปกครองของสุโขทัย จากระบบพ่อปกครองลูกมาเป็นระบบธรรมราชา โดยกำหนดให้หลักธรรมเป็นกรอบของการใช้พระราชอำนาจทางการเมือง จึงต้องทรงอุปถัมภ์ศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง มีร่องรอยคือกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ที่ถูกกล่าวถึงในจารึก และข้อธรรมะสำหรับพระมหากษัตริย์ไทย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย คือ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท)

๓.๒ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น ศาสนา พุทธศิลป์ เป็นต้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หัยงรักพระพุทธรศาสนา หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้ ด้านทักษะกระบวนการ - เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอนจุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงานใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูสนทนาพูดคุย การปกครองแบบพ่อปกครองลูกจากนั้นสนทนาพร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้ - นักเรียนคิดว่าในสมัยสุโขทัยมีระบบการเมืองการปกครองอย่างไร - ยังมีระบบอื่นอีกหรือไม่	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนตอบคำถาม - ปกครองแบบพ่อปกครองลูก กษัตริย์มีความใกล้ชิดกับประชาชน - มี นั่นคือ ธรรมราชา	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง หัยงรักพระพุทธรศาสนา ๒. ใบงานที่ ๖ เรื่องหัยงรักพระพุทธรศาสนา	๑. ใบงานที่ ๖ เรื่องหัยงรักพระพุทธรศาสนา	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) เราจะเรียนเรื่อง การปกครองแบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัย เพื่ออธิบายการปกครองแบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัยได้ ๒) นักเรียนสังเกตพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลที่ ๙ จากนั้นสนทนาตั้งคำถามให้นักเรียนดังนี้	๑) นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๑ การปกครองแบบธรรมราชา เป็นการปกครองที่มีลักษณะอย่างไร ๒.๒ ทศพิธราชธรรมคืออะไร ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ๓) ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ หยั่งรากพระพุทธศาสนาจากนั้นพูดคุยถึงแนวทางหลักในการปกครองบ้านเมืองของพญาลิไทและตั้งคำถามดังต่อไปนี้ ๓.๑ กษัตริย์สุโขทัยองค์ใดที่ใช้พระพุทธศาสนาเป็นหลักในการปกครอง ๓.๒ พระนามที่ว่า “พระมหาธรรมราชา” มีความสำคัญอย่างไร ๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์และประชาชนสุโขทัยเป็นอย่างไร ๔) ครูอธิบายถึงการดำเนินทางการเมืองโดยการเผยแพร่พระพุทธศาสนาอาณาจักรสุโขทัยของพญาลิไทจากนั้นซักถามนักเรียน	๒.๑ เป็นการปกครองด้วยหลักธรรม คือ กษัตริย์ปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างของสังคม โดยใช้หลักธรรมของผู้ปกครอง ๒.๒ ทาน/ศีล/บริจาค/อาชชวะ/มัททวะ/ตปะ/อักโกระ/อวิหิงสา/ขันติ/อวิโรธนะ ๓) นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ หยั่งรากพระพุทธศาสนา และตอบคำถาม ๓.๑ สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ๓.๒ ยืมคำจากพระไตรปิฎกมา แสดงว่าศาสนากับการเมืองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและอิงทศพิธราชธรรม ๓.๓ พระมหากษัตริย์ไม่ได้ใกล้ชิดประชาชนเหมือนเดิม แม้มีอำนาจมาก แต่ทรงมีธรรมะกำกับ ๔) นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.๑ ศาสนาพุทธที่เข้ามายังสุโขทัยในช่วงพญา ลิไทมีลักษณะเป็นอย่างไร ๔.๒ ศาสนาพุทธในช่วงสมัยของพญาลิไท ๕) การเข้ามาของศาสนาพุทธส่งผลอย่างไร ต่อชาวเมืองสุโขทัย	๔.๑ นำเข้ามายังสุโขทัยผ่านนครพน (ใกล้เมืองเมาะตะมะ) ๔.๒ มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในด้านพระธรรม วินัยและมีการอุปถัมภ์บำรุงจากรัฐอย่าง จริงจัง ๕) ศาสนาพุทธเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่ ทุกคนเกี่ยวข้องตั้งแต่เกิดจนถึงตาย อีกทั้ง การนับถือพระพุทธศาสนาทำให้ชาวเมือง สุโขทัยอยู่ในศีลธรรมอันดี ทำความดี ไม่ทำความชั่ว			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา	นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูเฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการปกครอง แบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers	๑) นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของใบงาน ๒) นักเรียนร่วมกันสรุปการปกครองแบบ ธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓) ครูถามนักเรียนว่าสามารถอนุรักษ์ศาสนา พุทธได้อย่างไรบ้าง ๔) ๑ สิ่งที่นักเรียนสามารถไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	๓) เข้าร่วมพิธีกรรม ประเพณีต่างๆของ พระพุทธศาสนา เผยแพร่วัฒนธรรมดีงาม ๔) บอก ๑ สิ่งที่นักเรียนสามารถไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้	- ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้	- ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะที่เรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นบางส่วน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

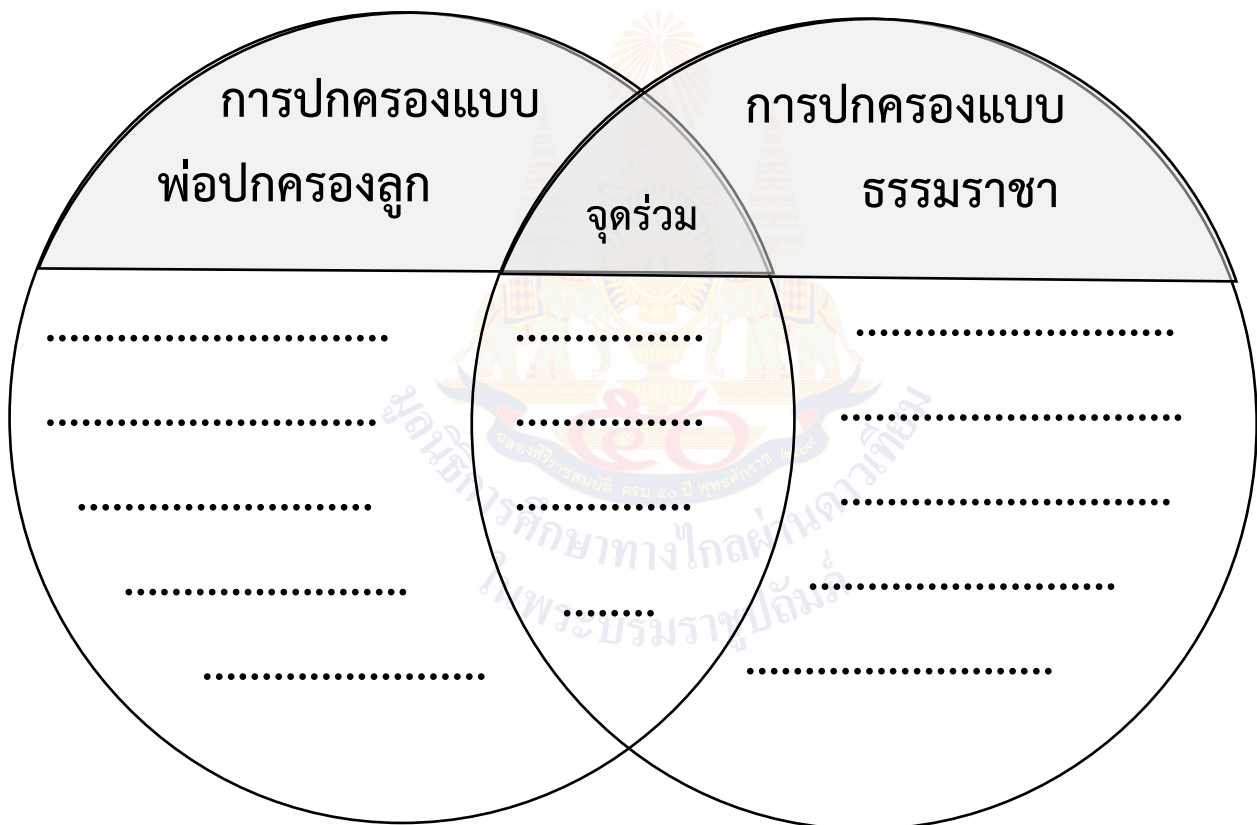
.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการปกครองแบบพ่อปกครองลูกและการปกครองแบบธรรมราชาโดยใช้แผนภาพความคิดแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด

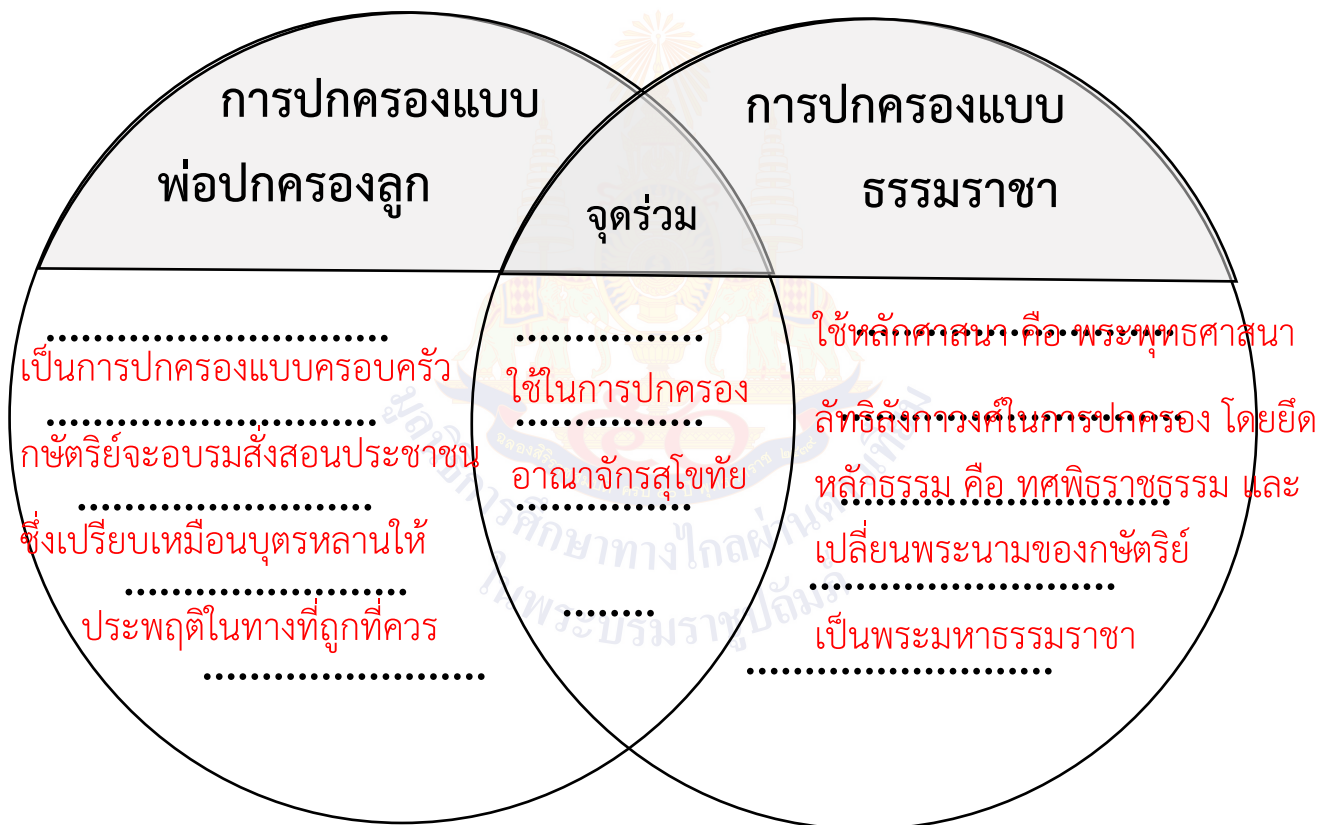
“เมื่อแล้วออกพรรษาจึงกระทำมหาทานฉลองพระสัมฤทธิ์...
อันประดิษฐานกลางเมืองสุโขทัย...ฉลองสัปดาห์ธรรมทุกวัน
ถ้วนร้อยวันแล้วกระยาทาน คาบนั้นทองหมื่นหนึ่ง เงินหมื่น
หนึ่ง เปี้ยสิบล้าน หมาสิบล้าน ผ้าจีวรสี่ร้อย บาตรสี่ร้อย ...
แต่อันฝูงลูกบ้านมาช่วยจักนับแลมิได้”

วิถีชีวิตของชาวสุโขทัยที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธเป็นอย่างไร

หน้า ๑๐

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการปกครองแบบพ่อปกครองลูกและการปกครองแบบธรรมราชาโดยใช้แผนภาพความคิดแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนอ่านจารึกวัดป่ามะม่วง หลักที่ ๑ ด้านที่ ๓
แล้วตอบคำถามดังนี้

“เมื่อแล้วออกพรรษาจึงกระทำมหาทานฉลองพระสัมฤทธิ์...
อันประดิษฐานกลางเมืองสุโขทัย...ฉลองสดับธรรมทุกวัน
ถ้วนร้อยวันแล้วกระยาทาน คาบนั้นทองหมื่นหนึ่ง เงินหมื่น
หนึ่ง เบี้ยสิบล้าน หมากลีบล้าน ผ้าจีวรสีร้อย บาตรสีร้อย ...
แต่อันฝูงลูกบ้านมาช่วยจักนับแลมิได้”

วิถีชีวิตของชาวสุโขทัยที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธเป็นอย่างไร

.....
....ชาวสุโขทัยในทุกระดับชนชั้นจะมีการถือศีล ฟังเทศน์ ฟังธรรม และ
.....ทำบุญ มีการสร้างพระพุทธรูป และมีงานบุญฉลองพระ แล้วจะมีคน
.....มาช่วยงานบุญเป็นจำนวนมาก
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ทำไมคนสุโขทัยชอบ ทำบุญมากถึงขนาดนั้น	C - (Connect) นักเรียนหรือครอบครัว เคยทำบุญหรือไม่? ยกตัวอย่างมา	A - (Applied) สมัยนี้แล้ว เราจะ ทำบุญกันยังไงดี
..... เพราะได้รับอิทธิพลจาก ไตรภูมิพระร่วง และ ระบอบการปกครอง แบบธรรมราชา 	ตามคุณพินิจและบริบท ของนักเรียน 	ตามคุณพินิจและบริบท ของนักเรียน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเข้ามาตั้งมั่นของพระพุทธศาสนาในสุโขทัยก่อให้เกิดงานศิลปกรรมเนื่องในพระพุทธศาสนาขึ้น คือ พระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร อุโบสถ เป็นต้น พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยมีเอกลักษณ์โดดเด่นคือ มีความงดงามอ่อนช้อยเส้นพระวรกายเป็นโค้ง พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโก่ง สันจมูกยาว ปลายแตกเป็นเขี้ยวตะขาบ ส่วนสถาปัตยกรรม เช่น เจดีย์ในศิลปะสุโขทัย ได้รับอิทธิพลทางศิลปะ ลังกา ขอม และพม่า แต่เจดีย์ที่มีความเด่นชัดที่สุดของสุโขทัยคือเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (เจดีย์ทรงดอกบัวตูม) และด้วยเอกลักษณ์เช่นนี้ สันนิษฐานได้ว่าหากมีเจดีย์ทรงนี้ตั้งอยู่ที่ใด แสดงว่าที่นั้นได้รับอิทธิพลศิลปะแบบสุโขทัย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น ศาสนา พุทธศิลป์ เป็นต้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย โดยการนำภาพเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ มาให้นักเรียนดู จากนั้นสนทนา พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้ - เจดีย์ดังกล่าวสามารถพบเจอได้ที่ใดบ้าง	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - เป็นเจดีย์ศิลปะสุโขทัย พบเจอได้บริเวณภาคกลางตอนบนของประเทศไทย	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ศิลปกรรมของสุโขทัย เพื่ออธิบายและจำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยพอสังเขปได้ ๒. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับศิลปกรรมดังนี้ ๒.๑ งานศิลปกรรมคืออะไร ๒.๒ งานศิลปกรรมประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ๒.๓ เมื่อนึกถึงงานศิลปกรรมของอาณาจักรสุโขทัย นักเรียนรู้จักงานศิลปกรรมอะไรบ้าง	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ งานศิลปะที่เกิดจากการสร้างสรรค์โดยฝีมือของมนุษย์ โดยเน้นความสวยงาม ๒.๒ ประติมากรรม, สถาปัตยกรรม, จิตรกรรม ๒.๓ พระอัฐารส, เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์, เจดีย์ทรงลังกา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๓. ครูให้นักเรียนดูภาพพระอัฐมหาราช จากนั้นสนทนาถึงประติมากรรมศิลปะสุโขทัย ๓.๑ งานประติมากรรมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะอย่างไร ๓.๒ ลักษณะเด่นของพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยมีเอกลักษณ์เด่นอย่างไร ๔. ครูอธิบายพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย ๔ หมวดพอสังเขป จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมจำแนกพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย และศิลปะอื่น ๆ ๕. ครูอธิบายสถาปัตยกรรมจากนั้นสนทนาถึงเจดีย์ที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของสุโขทัยใช้ภาพจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยประกอบและตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ๕.๑ นักเรียนเคยไปเที่ยวหรือทัศนศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยหรือไม่ สังเกตเห็นศิลปกรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นของสุโขทัยหรือไม่ เป็นอย่างไร	๓. นักเรียนดูภาพพระอัฐมหาราช และตอบคำถาม ๓.๑ เกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นส่วนใหญ่ ทั้งพระพุทธศาสนา และการรับอิทธิพลมาจากเขมร ๓.๒ ความงดงามอ่อนช้อยเส้นพระวรกายเป็นโค้ง พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโค้ง สันฐานยาว ปลายแตกเป็นเขี้ยวตะขาบ ๔. นักเรียนทำกิจกรรมจำแนกพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย และศิลปะอื่นๆ ๕. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๕.๑ เคยไป/ไม่เคยไปเจดีย์ที่เป็นศิลปะโดดเด่นของสุโขทัยคือ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์มีลักษณะองค์เจดีย์อยู่ในผังย่อมุมส่วนยอดด้านบนมีลักษณะคล้ายดอกบัวตูม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒ หากนักเรียนอยู่ในยุคสมัยสุโขทัยนักเรียน จะสร้างเจดีย์เป็นรูปทรงอย่างไรให้เหมาะสมกับ ความเป็นสุโขทัย	๕.๒ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดย ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์ สุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์ สุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปศิลปกรรมของ สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูถามนักเรียนว่าสามารถอนุรักษ์ภูมิปัญญา ด้านศิลปกรรมของสุโขทัยอย่างไรบ้าง ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่งที่นักเรียนสงสัย	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปศิลปกรรมของ สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. เผยแพร่ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้ เป็นที่รู้จัก ศึกษาค้นคว้าและจัดแหล่งการ เรียนรู้ ภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่งที่นักเรียนสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะที่เรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะที่ทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้อง บางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วนไม่ ถูกต้องตาม ที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ศิลปกรรมสมัยสุโขทัยและบันทึก
 ลงในตารางที่กำหนด

ชื่อ

ลักษณะเด่น

.....

ชื่อ

ลักษณะเด่น

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ศิลปกรรมสมัยสุโขทัยและบันทึก
 ลงในตารางที่กำหนด

ชื่อ พระอัฐารส

ลักษณะเด่น

..... พระรัศมีมีทรงเปลวเพลิง

..... พระพักตร์สงบนิ่ง

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ เจดีย์ทรงพุ่มข้าว

ลักษณะเด่น

..... ลักษณะองค์เจดีย์อยู่ในผังย่อมุม

..... ส่วนยอดด้านบนมีลักษณะคล้าย

..... ดอกบัวตูม

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม กฎมณียาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายกฎหมายไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การขยายอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย ออกไปยังดินแดนต่าง ๆ นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อครอบครองแหล่งทรัพยากรและเพื่อควบคุมเส้นทางการค้า ตลอดจนสร้างความมั่นคงให้กับเมืองหลวงของอาณาจักร ซึ่งในสมัยสุโขทัยใช้ระบบเมืองหลวงคู่ ในครั้งแรก ได้แก่ ศรีสัชนาลัย - สุโขทัย ในรัชกาลพญาลิไท ได้ย้ายเมืองหลวงไปเป็น พิษณุโลก - กำแพงเพชร ซึ่งเป็นผลให้อาณาจักรมีสถานะทางความมั่นคงและทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางการปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของกฎหมายทางการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป ด้านทักษะกระบวนการ - ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย โดยการนำภาพแผนที่อาณาจักรสุโขทัย พร้อมพูดคุยถึงชื่อเมืองในอดีตที่ปรากฏบนแผนที่จากนั้นตั้งคำถาม - แผนที่นี้มีที่น่าเชื่อถือหรือไม่เพราะเหตุใด	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - หากจะเชื่อได้ต้องมีหลักฐานมายืนยัน ประกอบ เช่น จารึก หรือเปรียบเทียบกับ การคงอยู่ หรือสูญหายไปของชื่อถิ่นฐานนั้น ๆ ในปัจจุบัน	๑.ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย ๒.แผนที่อาณาจักรสุโขทัย ๓.ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ขยายอำนาจของสุโขทัย เพื่ออธิบายขยายอำนาจของสุโขทัยพอสังเขปได้ ๒. ครูนำแผนที่อาณาจักรสุโขทัยมาให้ดูอีกครั้ง พร้อมนำภาพการสันกระดิงร้องทุกข์อาณาจักรสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหง ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับดังนี้ ๒.๑ ให้นักเรียนตั้งคำถามจากภาพทั้ง ๒	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ น่าเชื่อถือหรือไม่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ แผนที่ปรากฏนั้นมีอาณาเขตกว้างใหญ่มาก แต่เมื่อเทียบลักษณะการปกครองแบบพ่อปกครองลูกนักเรียนมีความคิดอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๔ จากนั้นสนทนาถึงอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัย ๓.๑ เมืองเซียงปัจจุบันคือเมืองอะไร ๓.๒ เมืองขวา นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณใดในปัจจุบัน ๓.๓ สมุทรหัดแดน อยู่ที่ไหน ๓.๔ นักเรียนคิดว่า จารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๔ เป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือหรือไม่ ๓.๕ หลักฐานที่สามารถใช้อ้างอิงถึงอาณาเขตของสุโขทัยมีอะไรบ้าง	๒.๒ อาณาเขตของสุโขทัยไม่มีความเชื่อมโยงกันสันนิษฐานว่าสุโขทัยในอดีตน่าจะเป็นเพียงลักษณะเมืองขนาดเล็ก มีหัวหน้าคอยดูแลลูกบ้าน รับร้องเรื่องทุกข์ใจของชาวบ้าน ๓. นักเรียนดูภาพและตอบคำถาม ๓.๑ เมืองศรีสัชนาลัย ๓.๒ หลวงพระบางประเทศลาวในปัจจุบัน ๓.๓ อ่าวเบงกอลประเทศเมียนมาในปัจจุบัน ๓.๔ น่าเชื่อถือ / ไม่น่าเชื่อถือ ๓.๕ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ สิ่งก่อสร้างทางศาสนา ส่วนพระพุทธรูปอาจใช้ไม่ได้ เพราะว่าเคลื่อนย้ายได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัยกับสุโขทัย และความเป็นไปได้ที่รัฐเหล่านั้นจะให้การนับถือสุโขทัย				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการขยายอำนาจของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูถามกิจกรรมที่เราทำไป คือ การประเมินน้ำหนักของหลักฐานจะมีประโยชน์อย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปการขยายอำนาจของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. พลเมืองที่ดีของชาติ จะต้องมีการพิจารณาครอบรอบ เพื่อเป็นพลังคุณภาพในการสร้างชาติต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
- ๒) แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.)
- ๓) ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (เข้าถึงได้จาก : <https://db.sac.or.th/inscriptions/>)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การ ซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ใน กิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้อง บางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง บางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาไม่ ถูกต้อง และไม่ ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วนไม่ ถูกต้องตาม ที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งสมควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

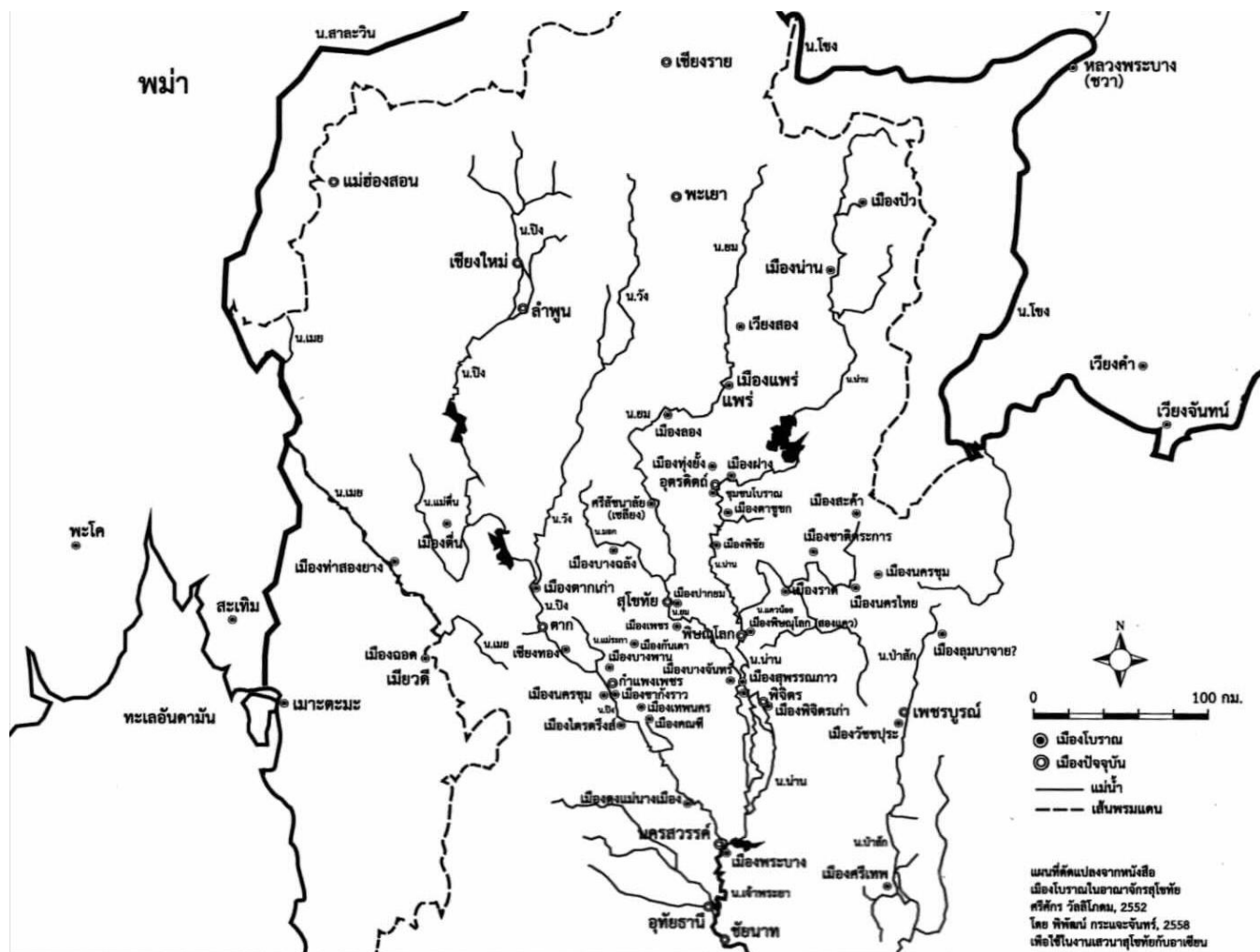
ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่าน จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ แล้วจึงเขียนแรเงาอาณาเขต
 ของอาณาจักรสุโขทัย

ปี ๑๒๐๕ ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใคร่ใจในใจ แลใส่ลายสือ
 ไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้นั้นใส่ไว้ พ่อขุนพระรามคำแหงนั้น
 หาเป็นท้าวพระยาแก่ไทยทั้งหลาย หาเป็นครูอาจารย์สั่งสอนไทย
 ทั้งหลายให้รู้บุญรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีในเมืองไทยด้วยรู้...
 ด้วยแก่ลัวด้วยหาญ ...หาคนจักเสมอมิได้ อาจปราบฝูงข้าศึก
 (ข้าศึก) มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบื่องตะวันออกจรดสรลง
 สองแคว ลุมบาจาย สคา เท้าฝั่งของ (โขง) ถึงเวียงจันทน์ เวียงคำ
 เป็นที่แล้ว เบื่องห้วนอน (ทิศใต้) รอดคนที่ พระบาง แพรก
 สุพรรณภูมิ มีราชบุรี เพชรบุรี ศรีธรรมราช ฝั่งทะเลสมุท
 เป็นที่แล้ว เบื่องตะวันตกจรดเมืองฉอด...หงสาวดี สมุทหาเป็น
 แดน เบื่องตีนนอน (ทิศเหนือ) รอดเมืองแพร่ เมืองม่าน...
 เมืองพลัว ฝั่งของ (โขง) เมืองชวาเป็นที่แล้ว

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) มีอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัย กับสุโขทัยหรือไม่	C - (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีร่องรอย โบราณวัตถุหรือโบราณสถาน สมัยสุโขทัยบ้างหรือไม่
..... 	
A - (Applied) เราจะรู้อาณาเขตของสุโขทัยที่แท้จริงได้อย่างไร?	
..... 	

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่าน จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ แล้วจึงเขียนแรเงาอาณาเขต
 ของอาณาจักรสุโขทัย

ปี ๑๒๐๕ ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใคร่ใจในใจ แลใส่ลายสือ
 ไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้นั้นใส่ไว้ พ่อขุนพระรามคำแหงนั้น
 หาเป็นท้าวพระยาแก่ไทยทั้งหลาย หาเป็นครูอาจารย์สั่งสอนไทย
 ทั้งหลายให้รู้บุญรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีในเมืองไทยด้วยรู้...
 ด้วยแก่ลัวด้วยหาญ ...หาคนจักเสมอมิได้ อาจปราบฝูงข้าเล็ก
 (ข้าศึก) มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบื่องตะวันตกจรดสรลวง
 สองแคว ลุมบาจาย สคา ท้าฝ่งของ (โขง) ถึงเวียงจันทน์ เวียงคำ
 เป็นที่แล้ว เบื่องห้วนอน (ทิศใต้) รอดคนที่ พระบาง แพรก
 สุพรรณภูมิ มีราชบุรี เพชรบุรี ศรีธรรมราช ฝ่งทะเลสมุท
 เป็นที่แล้ว เบื่องตะวันตกจรดเมืองฉอด...หงสาวดี สมุทรหาเป็น
 แดน เบื่องตีนอน (ทิศเหนือ) รอดเมืองแพร่ เมืองม่าน...
 เมืองพลัว ฝ่งฝ่งของ (โขง) เมืองชวาเป็นที่แล้ว

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) มีอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัย กับสุโขทัยหรือไม่	C - (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีร่องรอย โบราณวัตถุหรือโบราณสถาน สมัยสุโขทัยบ้างหรือไม่
ในภาคกลางจะมีอาณาจักรอู่ทอง/สุพรรณภูมิ ในภาคเหนือมีอาณาจักรล้านนา ในภาคใต้มีอาณาจักรนครศรีธรรมราช ในภาคอีสานมีอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ แต่ละพื้นที่จะมีโบราณวัตถุสถานที่มีลักษณะเฉพาะ และอาจจะไม่มีลักษณะร่วมกับสุโขทัยแต่อย่างใด	
A - (Applied) เราจะรู้อาณาเขตของสุโขทัยที่แท้จริงได้อย่างไร?	
จากหลักฐานสุโขทัยในท้องถิ่น ซึ่งทำให้กำหนดได้ว่ามีอาณา เขตเฉพาะในภาคกลางตอนบนของไทยเท่านั้น	

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นตำนานและที่เป็นจารึก บ่งชี้ว่าสุโขทัยมีสัมพันธ์ไมตรีกับอาณาจักรอื่น ๆ ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ตามระบบเครือข่ายผ่านการแต่งงาน เช่น พระเจ้าฟ้ารั่ว แห่งเมืองเมาะตะมะ (นครพิน) เป็นพระราชบุตรเขยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช หรือกษัตริย์เมืองน่านมีศักดิ์เป็นปู่ของพระมหาธรรมราชาโล่สือไทยแห่งสุโขทัย นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ในด้านศาสนากับรัฐล้านนาและนครศรีธรรมราช แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับอยุธยา

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยด้านความสัมพันธ์กับต่างชาติ (ด้านการทูต)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอนจุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงานใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย โดยเชื่อมโยงกับบทเรียนก่อน และแสดงแผนที่อาณาจักรสุโขทัย พร้อมพูดคุยถึงชื่อเมืองโบราณปรากฏบนแผนที่ จากนั้นตั้งคำถามถึงอาณาจักรโบราณอื่น ๆ ที่ร่วมสมัยในพื้นที่ต่าง ๆ ออกไป เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม เกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งของอาณาจักรโบราณต่าง ๆ จากแผนที่	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การทูลสุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนรู้เรื่อง การทูลสุโขทัยของสุโขทัยในด้านต่างๆเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์กับต่างอาณาจักรหรือต่างชาติของสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ได้ ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการทูลสุโขทัย โดยใช้คำถาม ๒.๑ เพราะเหตุใดอาณาจักรสุโขทัยจึงมีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับต่างเมือง	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและเพื่อความอยู่รอดของบ้านเมือง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๒ มีรัฐใดบ้างที่อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญสัมพันธ์ไมตรีด้วย ๒.๓ มีรัฐใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ขัดแย้งกัน ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพ ตระพัง, สรีดภงส์ จากนั้นอธิบายความสัมพันธ์กับเขมร ๓.๑ ชลประทาน เช่น สรีดภงส์ ตระพัง เป็นภูมิปัญญาที่สุโขทัยรับมาจากที่ใด ๓.๒ หากตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ สุโขทัยและขอมมีความขัดแย้งหรือไม่ ๔. ครูและนักเรียนวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับรัฐอื่น เช่น มอญ ล้านนา พะเยา น่าน นครศรีธรรมราช จากนั้นถามนักเรียนว่าความสัมพันธ์กับรัฐใดที่เกื้อหนุนการค้ากับสุโขทัยมากที่สุด	๒.๒ หงสาวดี ล้านนา พะเยา น่าน นครศรีธรรมราช ๒.๓ อาณาจักรอยุธยา ๓. นักเรียนดูภาพตระพัง, สรีดภงส์ และตอบคำถาม ๓.๑ ภูมิปัญญาชลประทานของเขมรโบราณ ๓.๒ ขัดแย้งกัน เพราะสุโขทัยปลดแอกจากเขมรโบราณ ๔. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม (แนวคำตอบ : สุโขทัยมีทางออกสู่ทะเลเพิ่มมากขึ้นส่งผลต่อการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจให้กับสุโขทัย)			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสัมพันธ์กับ ต่างชาติของสุโขทัยในด้านต่าง ๆ เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูถามสรุปประเด็น “ทำไมอาณาจักรถึง ต้องมีพันธมิตร” และทำไมเราจึงต้องมีมิตร ๔. ๓ สิ่งที่นักเรียนนำไปปรับใช้	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความสัมพันธ์กับ ต่างชาติของสุโขทัยในด้านต่าง ๆ เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : เพื่อ ความร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ ให้เกิด พัฒนาการในชีวิต ทั้งของรัฐและของบุคคล) ๔.๓ สิ่งที่นักเรียนนำไปปรับใช้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การทูลสุโขทัย
๒. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พัฒนา กระแจะจันทร์. สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจาก
มิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.)
๓. ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (เข้าถึงได้จาก : <https://db.sac.or.th/inscriptions/>)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้	- ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน	- ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูลสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นจำนวนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้อง บางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาไม่ ถูกต้องและไม่ ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วน ไม่ถูกต้องตาม ที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นบางส่วน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำชื่อรัฐที่กำหนดให้ไปใส่ลงในตารางให้ถูกต้อง
 ตามที่มีหลักฐานว่ารัฐเหล่านี้มีความสัมพันธ์อย่างไรกับสุโขทัย

น่าน	ล้านนา	อยุธยา	หงสาวดี
จีน	เขมร	หลวงพระบาง	ชวา (อินโดนีเซีย)
นครศรีธรรมราช	เวียดนาม	ศรีโคตรบูรณ	มองโกล

สัมพันธ์กันโดยตรง		
เป็นศัตรู	เป็นมิตร	เป็นพันธมิตร
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าสัมพันธ์กันอย่างไร		

เฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำชื่อรัฐที่กำหนดให้ไปใส่ลงในตารางให้ถูกต้อง
 ตามที่มีหลักฐานว่ารัฐเหล่านั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับสุโขทัย

น่าน	ล้านนา	อยุธยา	หงสาวดี
จีน	เขมร	หลวงพระบาง	ชวา (อินโดนีเซีย)
นครศรีธรรมราช	เวียดนาม	ศรีโคตรบูรณ	มองโกล

สัมพันธ์กันโดยตรง		
เป็นศัตรู	เป็นมิตร	เป็นพันธมิตร
.....		
อยุธยา	หงสาวดี	ล้านนา
เขมร	นครศรีธรรมราช	พะเยา
.....		น่าน
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าสัมพันธ์กันอย่างไร		
จีน/เวียดนาม/ชวา (อินโดนีเซีย)/หลวงพระบาง/ศรีโคตรบูรณ		

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ทำไมอาณาจักร ถึงต้องมี “เพื่อน”	C - (Connect) นักเรียนคิดว่าตอนนี้ ความสัมพันธ์ของตนเอง กับเพื่อน ๆ เป็นอย่างไร	A - (Applied) นักเรียนจะพัฒนา ความสัมพันธ์กับเพื่อน ให้ดีขึ้นได้อย่างไร
..... หากการทูตของอาณาจักรดี ก็จะทำให้ประชาชนได้รับ ผลดีไปด้วย เช่น ช่วยเหลือกัน ในยามสงคราม เกิดการ ถ่ายทอดความรู้ หรือการค้า เจริญรุ่งเรือง เป็นต้น โดยเฉพาะในกรณีของหงสาวดี กับสุโขทัย หงสาวดีเป็นทาง ออกทะเลให้สุโขทัย 	 แล้วแต่ดุลพินิจของ ครปลายทาง 	 แล้วแต่ดุลพินิจของ ครปลายทาง

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในช่วงครึ่งหลังของราชวงศ์พระร่วงนั้นอาณาจักรถูกอยุธยาคุกคาม พญาลิไทต้องเสด็จไปประทับที่พิษณุโลกเพื่อประทับประคองอาณาจักรไว้ แต่หลังรัชกาลพญาลิไทกลับเป็นประเทศราชของอยุธยา และตกอยู่ในภาวะเสถียรภาพทางการเมืองอ่อนแอ เนื่องจากถูกนโยบายแบ่งแยกแล้วปกครอง จนกระทั่งถูกผนวกเข้ากับอยุธยาอย่างเบ็ดเสร็จในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครอง และภาวะผู้นำของไทย	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย ว่าพระมหากษัตริย์สุโขทัยองค์ใดที่ยิ่งใหญ่ น่าประทับใจที่สุด จากนั้นครูเชื่อมโยงอธิบายความยิ่งใหญ่ของสุโขทัยในทางวัฒนธรรม	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - พ่อขุนรามคำแหงเนื่องจากการประดิษฐ์ลายสือไทยส่งผลให้มีอักษรไทยได้ใช้จนทุกวันนี้	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ความเสื่อมของสุโขทัย เพื่ออธิบายและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัยได้ ๒. ครูให้นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดอาณาจักรสุโขทัยถึงได้เสื่อมถอยลง โดยมีครูอธิบาย ๒ ปัจจัยหลักในการเสื่อมอำนาจ คือปัจจัยภายในและการเสื่อมอำนาจ และปัจจัยภายนอก ๒.๑ สภาพภูมิประเทศมีผลต่อความเสื่อมของสุโขทัยหรือไม่	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ ทำเลไม่เอื้ออำนวยกับการค้าและการเพาะปลูก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ ความเสื่อมในด้านการเมืองการปกครอง เป็นอย่างไร ๒.๓ ปัจจัยภายนอก คืออะไร ๒.๔ สุโขทัยปรับตัวอย่างไร ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยและอยุธยา จากนั้นตั้งคำถาม ๓.๑ อาณาจักรอยุธยามีความเกี่ยวพัน อย่างไรกับอาณาจักรสุโขทัย ๓.๒ หากนักเรียนเป็นผู้นำอยุธยานักเรียน อยากจะทำสงครามกับสุโขทัยหรือผูกมิตรไมตรี เพราะเหตุใด	๒.๒ ความแตกแยกในราชวงศ์ ๒.๓ การสถาปนากรุงศรีอยุธยาที่เจริญเติบโต อย่างรวดเร็วและมีความสามารถ ในการรบ ส่งผลให้สุโขทัยเสื่อมลง ๒.๔ ปรับระบบเป็นธรรมราชา, ย้ายเมือง หลวงมาที่พิษณุโลก, สร้างพันธมิตร กับเมืองน่าน (แสดงจารึกปู่สกลหลาน) ๓. นักเรียนดูและตอบคำถาม ๓.๑ อยุธยานำเมืองสุโขทัยเข้าร่วมเป็น ส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา ความเกี่ยวพันกันทางด้าน ความสัมพันธ์ทางสายเลือด (แต่งงาน) ๓.๒ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย และการทำแผนผังก้างปลา	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย และการทำแผนผังก้างปลา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเชื่อมโยงของสุโขทัยเป็นรูปแบบ ผังก้างปลา ๓. ครูถามการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยมีความสำคัญอย่างไรต่อตัวนักเรียน (คุณธรรม) ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความเชื่อมโยงของสุโขทัยรูปแบบผังก้างปลา ๓. เรียนรู้อดีตเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดในปัจจุบันและในอนาคต ๔. บอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
๒. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พัฒน์ กระแจะจันทร์. สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.)
๓. ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (เข้าถึงได้จาก : <https://db.sac.or.th/inscriptions/>)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม	- ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์ การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์ พระร่วงเสื่อมอำนาจ	- ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุง สุโขทัย	- ใบงานที่ ๑๐เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ด้านการเมืองการปกครองและ ภาวะผู้นำของไทย	- การประเมิน การสังเกตพฤติกรรม นักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการ สังเกตพฤติกรรม นักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุ เป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ที่แสดงออกถึง สมรรถนะในการทำ กิจกรรม	- แบบประเมิน สมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนใหญ่และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของ การปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ได้ถูกต้อง บางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน มีความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

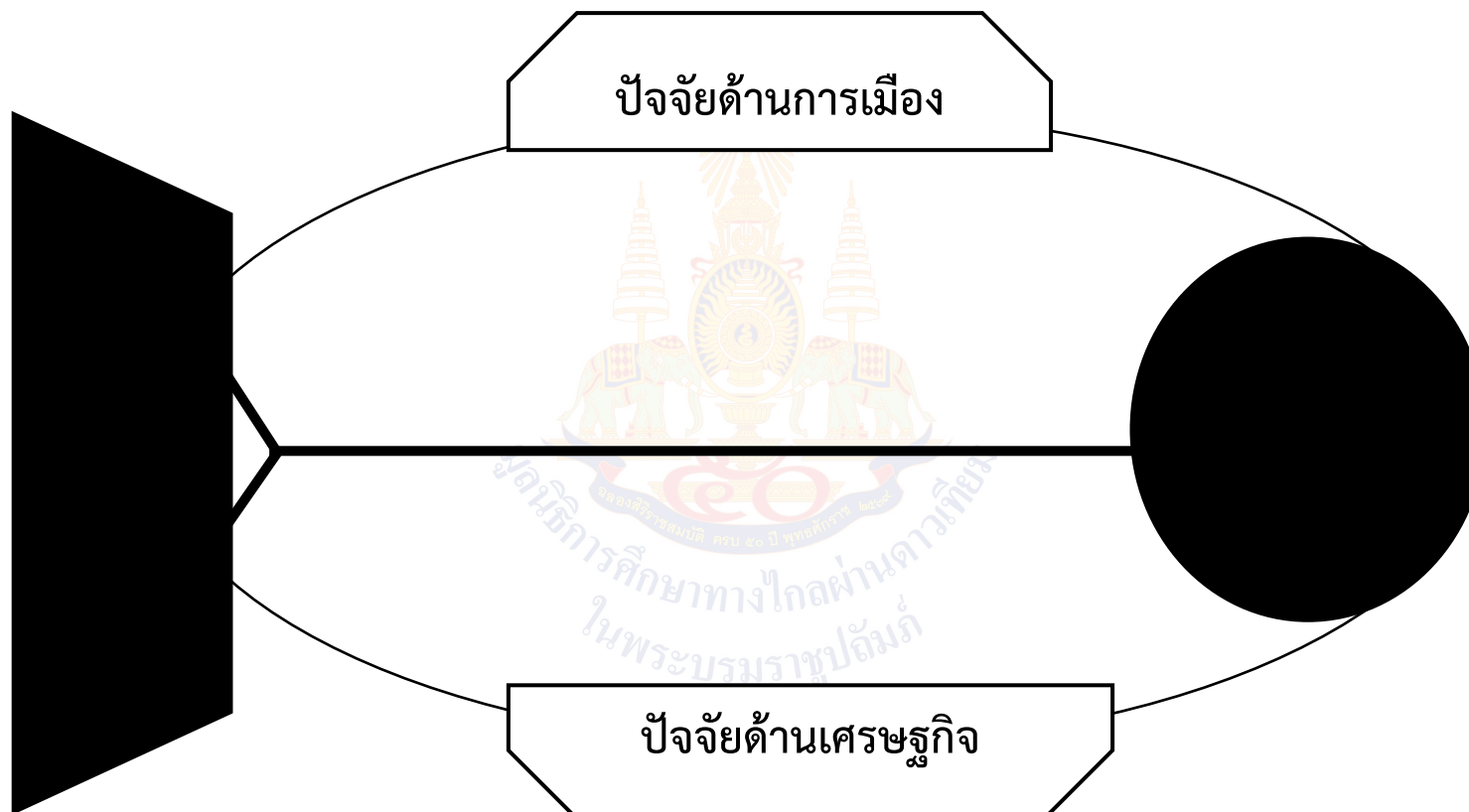
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

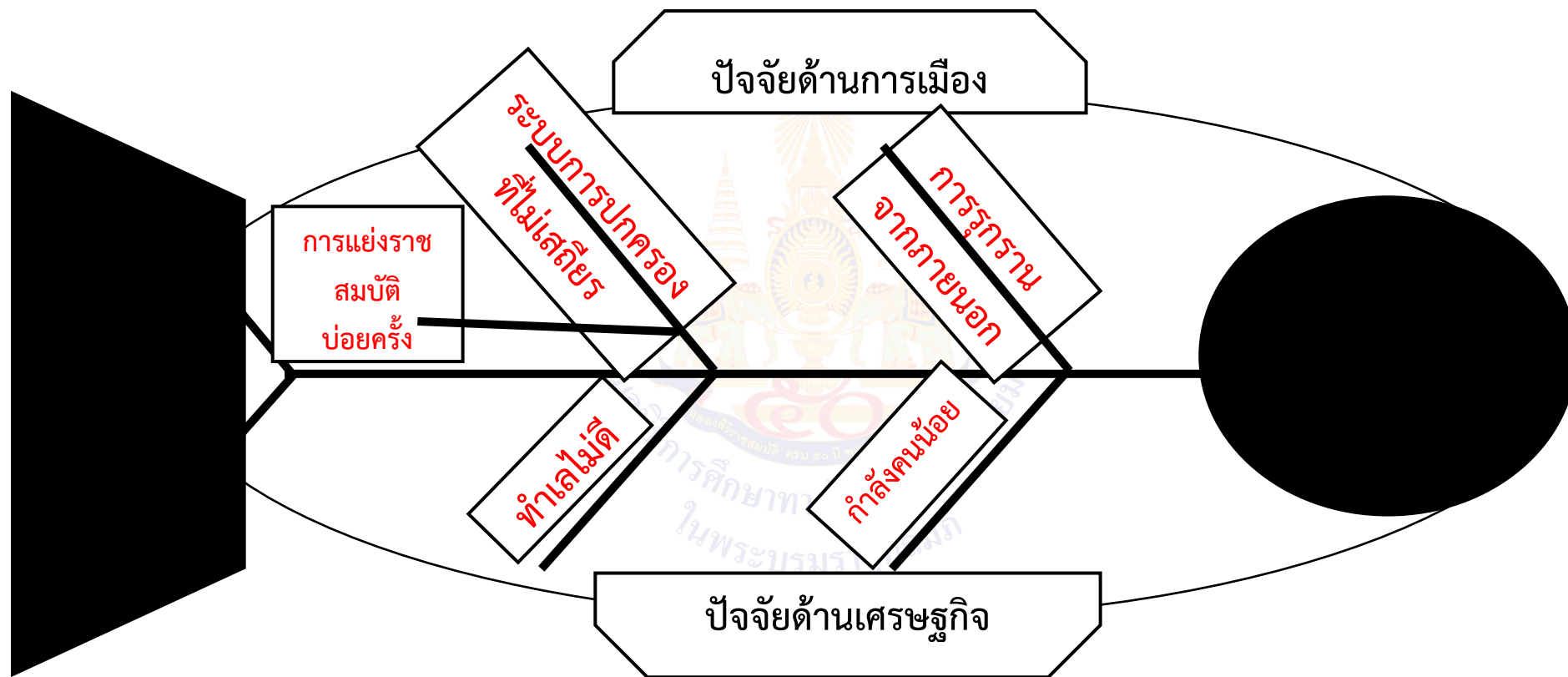
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เราจะป้องกันประเทศไทยไม่ให้เผชิญกับความเสื่อมได้อย่างไร

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เราจะป้องกันประเทศไทยไม่ให้เผชิญกับความเสื่อมได้อย่างไร

.....หาระบบการปกครองที่มีเสถียรภาพ และพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้มีความเจริญรุ่งเรือง.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภายใต้การปกครองของอยุธยา สุโขทัยมีการจัดตั้งอุตสาหกรรมสังคโลก เพื่อส่งออกไปเมืองจีน มีโบราณสถานเตาเผาเครื่องสังคโลกทั้งในสุโขทัยและศรีสัชนาลัย โดยส่งออกสินค้าผ่านอยุธยาเข้าสู่การค้าขายทางทะเล

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของอาณาจักรสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสำคัญของการค้าและอุตสาหกรรมที่มีต่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกำหนดความเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรมของสุโขทัยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุยกับ นักเรียนเกี่ยวกับ เรื่องเศรษฐกิจในช่วงต้นสุโขทัยโดยใช้คำถาม – เพราะเหตุใดจึงมีคำกล่าวในจารึกว่าการไม่เก็บภาษีเมื่อเข้ามาทำการค้าในสุโขทัย เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องเครื่องสังคโลก ซึ่งเป็นประเด็นเศรษฐกิจสุโขทัยตอนปลาย	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - เพื่อเป็นการเชื้อเชิญผู้คนเข้ามาอยู่ในสุโขทัย เข้ามาค้าขายเนื่องจากสุโขทัยมีคนน้อย ที่ตั้งอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก ๒. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	๑. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ความเจริญด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัยเพื่อวิเคราะห์ความเจริญด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัยได้ ๒. ครูและนักเรียนดูภาพตัวอย่างงานสังคโลกและเตาทุเรียงจากนั้นสอบถามนักเรียนดังต่อไปนี้	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๑ นักเรียนคิดว่าภาพดังกล่าวคืออะไร ๒.๒ เกี่ยวข้องและสำคัญอย่างไรกับสุโขทัย ๒.๓ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของอาณาจักร สุโขทัยอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องสังคโลกในสมัย สุโขทัยพูดคุยเกี่ยวกับเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยอีก ครั้งเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่สินค้าเครื่องสังคโลก ๓.๑ ในสมัยสุโขทัยส่วนใหญ่แล้วทำการค้า กับใคร ๓.๒ สินค้าส่วนใหญ่ที่ค้าขายกันภายในและ ภายนอกประเทศเป็นอะไร	๒.๑ จานสังคโลกและเตาทุเรียง ๒.๒ เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสุโขทัยมี การทำเครื่องสังคโลกและเป็นสินค้า สำคัญในสมัยสุโขทัย ๒.๓ สุโขทัยมีการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออก และมี “แบรนด์” หรือ เอกลักษณ์ของสินค้าคือ ลายเขียนรูป ปลา ๓. ตอบคำถาม ๓.๑ ค้าขายภายในเนื่องจากไม่มีทางออก ทะเล แต่ภายใต้การปกครองกับอยุธยา จึงค้าขายกับจีนได้ ๓.๒ จารึกกล่าวว่าของขาย คือ แร่โลหะ และสัตว์ใหญ่ ส่วนภายนอกประเทศมี การขายของหลากหลาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา สด๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๓ เครื่องสังคโลกเป็นภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมประเภทใด และมีคุณค่า ต่อชาติไทยอย่างไร ๔. ครูอธิบายถึงการค้าแบบจัมก้อง การส่ง เครื่องราชบรรณาการ และแสดงภาพสมเด็จพระ พระกนิษฐาธิราชเจ้าทรงรับเครื่องรัฐมิตราภรณ์ จากจีน เพื่อให้เห็นภาพความสัมพันธ์ที่มีมา อย่างยาวนานจวบจนปัจจุบัน	๓.๓ เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับมาจากจีน (ผ่านอยุธยา) แสดงการรู้จักประยุกต์ใช้ ของคนไทยในอดีต ๔. ครูกับนักเรียนสนทนากันเกี่ยวกับ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่อง เครื่องสังคโลก			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่อง สังคโลก ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเจริญด้าน เศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความเจริญด้าน เศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของ สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูถามถึงผลประกอบการของการขายสินค้า อุตสาหกรรมกับการขายสินค้าเกษตร และขึ้น ชมเครื่องสังคโลกในฐานะสินค้าอุตสาหกรรม ชิ้นแรก ๆ ของไทย ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย	๓. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญา และความอุตสาหพยายามของบรรพบุรุษ ไทย และจำเป็นต้องอนุรักษ์เครื่องสังค โลกไว้ให้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความสำคัญของการค้าและอุตสาหกรรมที่มีต่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง	- ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกำหนดความเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรมของสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นจำนวนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องและ ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วนไม่ ถูกต้องตาม ที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

(๑)

(๒)

ภาพที่ (๑) คืออะไร

.....

ภาพที่ (๒) คืออะไร

.....

เราสามารถพบภาพที่ (๒) ได้ที่ไหนบ้าง

.....

.....

.....

ทำไมจึงพบรูปที่ (๑) ในญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

เฉลยใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

(๑)

(๒)

ภาพที่ (๑) คืออะไร

งานสังคโลก

ภาพที่ (๒) คืออะไร

ซากเตาเผาเครื่องกระเบื้อง

เราสามารถพบภาพที่ (๒) ได้ที่ไหนบ้าง

เมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย (สวรรคโลก) ปัจจุบัน คือ จังหวัดสุโขทัย

แต่ในจังหวัดอื่นอาจมีเตาเผาเครื่องกระเบื้องเหมือนกัน เช่น เตาเวียงกาหลง

เตาด่านเกวียน เป็นต้น โดยที่ไม่จำเป็นต้องทำในสมัยสุโขทัย

ทำไมจึงพบรูปที่ (๑) ในญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

มีผู้สั่งซื้อ เพราะจีนหยุดการผลิต เนื่องจากมีสงคราม

มีความสำคัญอย่างไรต่อสุขุทัย

.....
 เป็นแหล่งรายได้สำคัญของสุขุทัย แต่เป็นสุขุทัยในยุคที่อยู่ภายใต้อยุธยาแล้ว

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) อะไรทำกำไรดีกว่ากัน ระหว่างการขายสินค้า อุตสาหกรรมกับการขาย สินค้าเกษตร	C - (Connect) เตาเผากระเบื้องสามารถ ผลิตอะไรได้บ้าง	A - (Applied) นักเรียนอยากประกอบ อาชีพอะไรในอนาคต
..... สินค้าอุตสาหกรรมสามารถ ทำกำไรได้ดีกว่า	 งาน ขาม หม้อ ไห เครื่องหลังคา ตุ๊กตาเสียบบาล ฯลฯ	 ตามดุลพินิจของครูผู้สอน ฯลฯ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เมืองสุโขทัย – ศรีสัชนาลัย – กำแพงเพชร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก (World Heritage Site) การได้เดินทางไปชื่นชมบรรยากาศของสุโขทัยเมืองเก่า ให้ทั้งความสุขตาและสุขใจและความภาคภูมิใจในมรดกของชาติที่สืบทอดมาถึงบรรพชนรุ่นหลัง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ศิลปกรรม สถาปัตยกรรมของสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุ โบราณสถานต่อการท่องเที่ยวได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุ โบราณสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) ด้านความรู้ - ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้ ด้านทักษะกระบวนการ - นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุสถานต่อการท่องเที่ยวได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียน ปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูนำคำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัยให้นักเรียนอ่าน มรดกโลกล้ำเลิศ กำเนิดลายสือไทย เล่นไฟลอยกระทง ดำรงพุทธศาสนา งามตาผ้าตีนจก สังคโลกทองโบราณ สักการแม่ย่าพ่อขุน รุ่งอรุณแห่งความสุข	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - นักเรียนร่วมกันตอบอ่าน คำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัย	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก ๒. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะร่วมกันเรียนรู้เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในสมัยสุโขทัย ๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัย โดยใช้ภาพในการแปลความหมาย ๓. ครูร่วมพูดคุยถึงวิธีการท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๓. นักเรียนร่วมกันฟังและพูดคุยร่วมกับครูเกี่ยวกับวิธีการท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๔. ครูใช้ฉากเขียวแสดงการจำลอง การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์พร้อมทั้งอธิบายความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่ต่างๆ เช่น - วัดมหาธาตุ - วัดศรีชุม - วัดตระพังเงิน - วัดสรศักดิ์ - วัดพระพายหลวง	๔. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
 หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปท่องเที่ยวสุโขทัย เมืองเก่า เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูตั้งคำถาม “อะไรคือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และอะไรคืออุทยานประวัติศาสตร์” เพื่ออธิบายบทบาทของภาครัฐที่มีต่อการอนุรักษ์มรดกของชาติ ๔. ครูถาม นักเรียนสามารถบอกแนวทางการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวคือโบราณสถานหรือโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ ได้อย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปท่องเที่ยวสุโขทัย เมืองเก่า เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. นักเรียนเรียนรู้บทบาทของภาครัฐที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานที่ทรงคุณค่า ๔. มีส่วนร่วมในการศึกษาเรียนรู้แหล่งประวัติศาสตร์			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุสถานต่อการท่องเที่ยวได้	- ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับ คุณภาพ
		ความ ตั้งใจใน การเรียนรู้ (๔)	ความ สนใจและ การซักถาม (๔)	การตอบ คำถาม (๔)	มีส่วนร่วม ในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะที่เรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกัน ในขณะที่เรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกัน ในขณะที่เรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็น ส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็น บางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็น บางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะที่ทำกิจกรรม

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถาม ในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้อง ครบถ้วนของการ ปฏิบัติการทำ กิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน เต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบ คำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง ทั้งหมด	ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถาม ถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุป ความรู้	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ได้ถูกต้อง และครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษาได้ ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ได้ถูกต้อง บางส่วน และไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง ที่ศึกษา ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้อง ครบถ้วนของ เนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี บางส่วน ไม่ถูกต้อง ตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียน ในใบงานมี ความถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียน ในใบงาน ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘	หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้วาดภาพสถานที่สำคัญของสุโขทัย ๑ สถานที่ พร้อมตอบคำถาม
 ดังต่อไปนี้

สถานที่นี้คือ

๑. ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สถานที่แห่งนี้ถือเป็นหลักฐานประเภทใด

☐ หลักฐานชั้นต้น

☐ หลักฐานชั้นรอง

๒. บอกความสำคัญของสถานที่นี้

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) เหตุใดสุโขทัยจึงเป็น เมืองร้าง ทั้งที่เป็น ราชธานีแรก และเป็นเมือง ที่มีระบบชลประทาน	C - (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียน มีเมืองโบราณรุ่นเดียวกัน กับเมืองสุโขทัยบ้าง หรือไม่	A - (Applied) นักเรียนจะมีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์โบราณสถาน วัตถุที่ทรงคุณค่า ในท้องถิ่นของตน ได้อย่างไร
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้วาดภาพสถานที่สำคัญของสุโขทัย ๑ สถานที่ พร้อมตอบคำถาม
 ดังต่อไปนี้

สถานที่นี้คือ

๑. ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สถานที่แห่งนี้ถือเป็นหลักฐานประเภทใด

☐ หลักฐานชั้นต้น ☐ หลักฐานชั้นรอง

๒. บอกความสำคัญของสถานที่นี้

.....ตรวจสอบจาก <http://gis.finearts.go.th/fineart/> หากสร้างหลังพ่อขุนรามคำแหง
 เป็นหลักฐานชั้นรอง

.....สร้างในสมัยสุโขทัย มีความสวยงามเป็นศาสนสถาน ฯลฯ แล้วแต่ดุลพินิจครูผู้สอน

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) เหตุใดสุโขทัยจึงเป็น เมืองร้าง ทั้งที่เป็น ราชธานีแรก และเป็นเมือง ที่มีระบบชลประทาน	C - (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียน มีเมืองโบราณรุ่นเดียวกัน กับเมืองสุโขทัยบ้าง หรือไม่	A - (Applied) นักเรียนจะมีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์โบราณสถาน วัตถุที่ทรงคุณค่า ในท้องถิ่นของตน ได้อย่างไร
..... เนื่องจากมีเมืองอื่นที่ทำเล ดีกว่าและเศรษฐกิจดีกว่า คนจึงอพยพย้ายถิ่นไปอยู่ ที่อื่น แม้แต่ชาวบ้าน สุโขทัยเองยังย้ายไปอยู่ใน อำเภอเมืองปัจจุบัน (ห่าง ไปทางตะวันออกจากเมือง โบราณ ราว ๑๑ - ๑๓ กิโลเมตร) 	 ● ในภาคกลางจะมี อาณาจักรอยู่ทอง/ สุพรรณภูมิ ● ในภาคเหนือมีอาณาจักร ล้านนา ● ในภาคใต้มีอาณาจักร นครศรีธรรมราช ● ในภาคอีสานมีอาณาจักร ศรีโคตรบูรณ ● แต่ละพื้นที่จะมีโบราณวัตถุ สถานที่ที่มีลักษณะเฉพาะ 	 แล้วแต่ดุลพินิจครูผู้สอน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่องพระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้					☐
๒. อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในด้านการค้าได้					☐
๓. อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้					☐
๔. กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป					☐
๕. ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

บันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☒ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

บรรณานุกรม

ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก :
<https://db.sac.or.th/inscriptions/>

ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “วัดศรีสวาย” (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก :
<https://youtu.be/XwUdIZNd-Y0>

แผนที่กรุงเทพมหานคร, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก :
[http://oknation.](http://oknation.nationtv.tv/blog/home/blog_data/425/2425/images/Bua/Map1.jpg)

[nationtv.tv/blog/home/blog_data/425/2425/images/Bua/Map1.jpg](http://oknation.nationtv.tv/blog/home/blog_data/425/2425/images/Bua/Map1.jpg)
แผนที่เชียงใหม่, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <http://hellokirtyy.blogspot.com/2009/01/blog-post.html>

แผนที่พิษณุโลก, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <http://www.naresuan.org/>

แผนที่สุโขทัย, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <https://so04.tci-thaijo.org>

แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘)

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <https://th.wikipedia.org/wiki/>

เพลงเจงกิสข่าน, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <https://youtu.be/XwUdIZNd-Y0>

วิดิทัศน์ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “แรกเริ่มอักษรไทย” (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <https://youtu.be/XwUdIZNd-Y0>

สื่อการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยและสถาบันพระมหากษัตริย์. ไฟล์ภาพน้ำใสในแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช (๒๕๖๖). [วิดิทัศน์]. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์.

อนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : <https://www.เกร็ดความรู้.net/tag/อาณาจักรสุโขทัย/>

ภาคผนวก ก

แบบประเมินรวม (ประวัติศาสตร์)

- แบบประเมินใบงาน
- แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบประเมินใบงาน

ชื่อใบงาน.....ชั้น ป...../.....

คำชี้แจง ให้ผู้สอนใส่หมายเลขคะแนนให้ตรงกับระดับคุณภาพของใบงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุลนักเรียน	รายการประเมิน				คะแนนรวม	คะแนนร้อยละ (คะแนนรวม x ๒๐)
		ความถูกต้อง (๕)	ความคิดสร้างสรรค์ (๕)	คุณภาพงาน (๕)	ความรับผิดชอบ (๕)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนร้อยละ ๙๐-๑๐๐	ระดับ ดีมาก
คะแนนร้อยละ ๗๐-๘๙	ระดับ ดี
คะแนนร้อยละ ๕๐-๖๙	ระดับ พอใช้
คะแนนร้อยละ ๐.๐๐-๔๙	ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ผู้สอนใส่หมายเลขคะแนนให้ตรงระดับทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

เลขที่	ชื่อ-สกุลนักเรียน	รายการประเมิน				คะแนนรวม	คะแนนร้อยละ (คะแนนรวม x ๒๐)
		การวางแผน (๕)	การแก้ปัญหา (๕)	การมีส่วนร่วม (๕)	การปฏิบัติตามกติกา (๕)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนนร้อยละ ๙๐-๑๐๐

ระดับ ดีมาก
- คะแนนร้อยละ ๗๐-๘๙

ระดับ ดี
- คะแนนร้อยละ ๕๐-๖๙

ระดับ พอใช้
- คะแนนร้อยละ ๐.๐๐-๔๙

ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					ระดับคะแนน		
		ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้และบอกความหมายของเพลงชาติ	ปฏิบัติตามตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในห้องเรียน	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประรองคองและเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามหลักของศาสนา และเป็นตัวอย่างที่ดีของศาสนิกชน	เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามโรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ระดับ ๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ระดับ ๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

[illegible]

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ระดับ	๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ระดับ	๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ระดับ	๑

ข้อที่ ๓ มีวินัย รับผิดชอบ

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการ
ทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			ระดับคะแนน		
		ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัวและโรงเรียน	มีความตรงต่อเวลาใน การปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	มีความรับผิดชอบต่อ ตนเองและส่วนรวม	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ	ระดับ ๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง	ระดับ ๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการ
ทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มสาระการเรียนรู้.

[illegible]

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ

ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง

ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง

ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการ

ทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

[illegible]

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ

ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง

ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง

ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน	ระดับคะแนน
--------	-----------	---------------	------------

		มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ไทย	เห็นคุณค่าและปฏิบัติตาม วัฒนธรรมไทย	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน	ระดับคะแนน
--------	-----------	---------------	------------

		รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน	อาสาทำงาน ช่วยคิดช่วย ทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ ผู้อื่น	รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สิน สมบัติและสิ่งแวดล้อมของ ห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน	เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ของโรงเรียน	๓	๔	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ

ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง

ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง

ระดับ ๑

ภาคผนวก ข
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

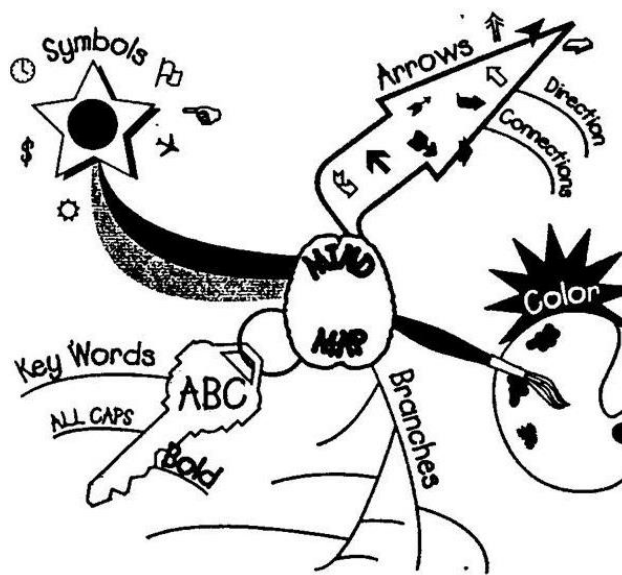

ผังกราฟิก

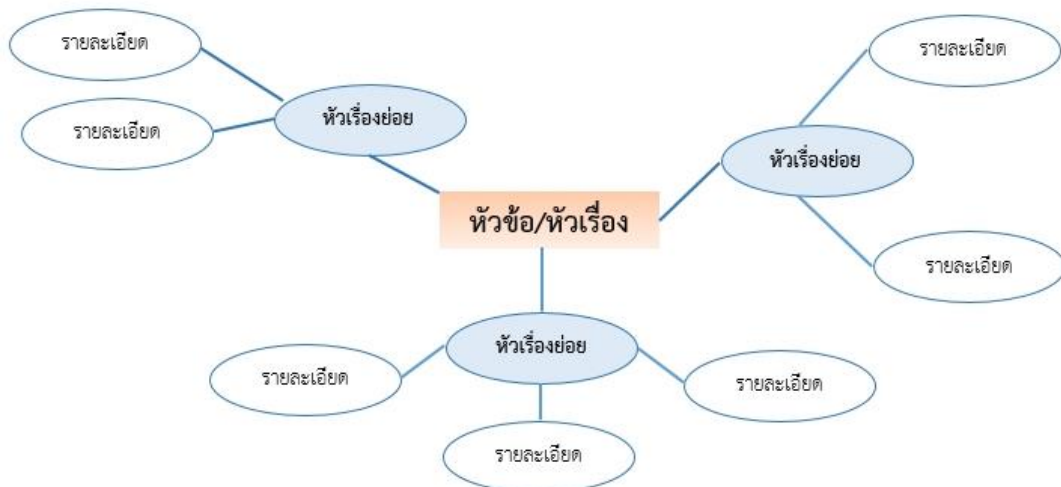
(Graphic Organizers)

๑. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ (Concept Development Organizers)

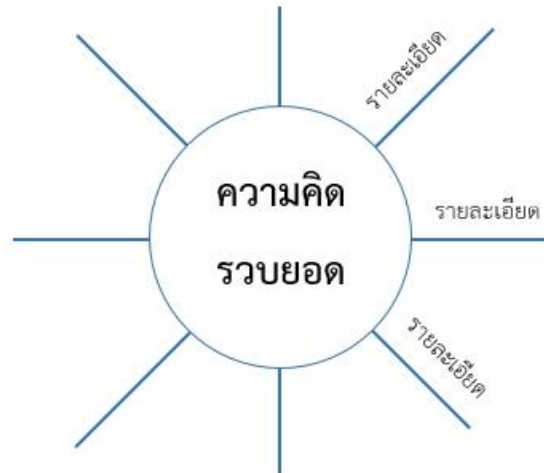
★ ผังความคิด (Mind Map)

★ ผัง Word Web

★ ผังมโนทัศน์ (Concept Map)

★ ตารางมโนทัศน์ (Concept Charts)

ใคร - Who
อะไร - What
ที่ไหน - Where
เมื่อไหร่ - When
ทำไม - Why

5W Chart

รูป/เห็น - Looks
รสชาติ - Tastes
กลิ่น - Smells
เสียง - Sounds
สัมผัส - Feels

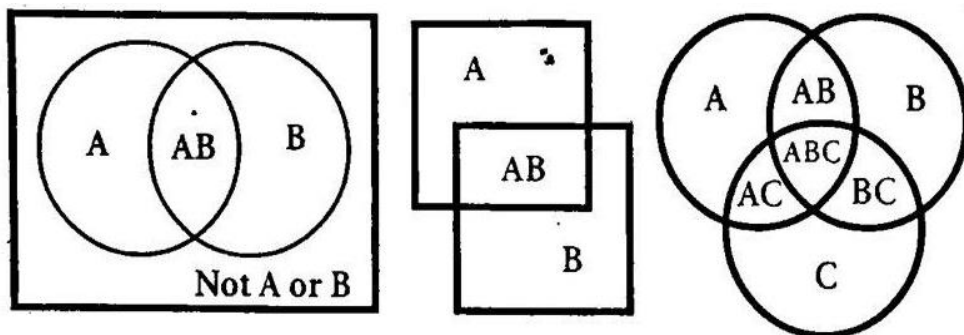
Senses Chart

รู้แล้ว Know	อยากรู้ Wonder	เรียนรู้ Learned

KWL (Know – Wonder – Learned Chart)

๒. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นารเปรียบเทียบ (Compare/Contrast Organizers)

★ เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagrams)

★ ตารางเปรียบเทียบ (Comparison charts)

ความเหมือน	ความต่าง

T-Chart

รายการที่ 1	รายการที่ 2
คุณลักษณะที่ 1	
คุณลักษณะที่ 2	
คุณลักษณะที่ 3	

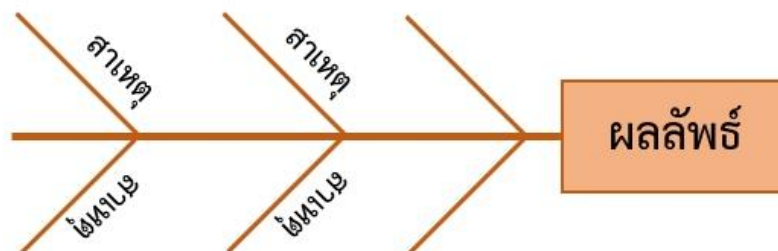
Compare or Contrast Chart

รายการที่ 1	รายการที่ 2	รายการที่ 1	รายการที่ 2
Compare		Contrast	
คุณลักษณะที่ 1		คุณลักษณะที่ 1	
คุณลักษณะที่ 2		คุณลักษณะที่ 2	
คุณลักษณะที่ 3		คุณลักษณะที่ 3	

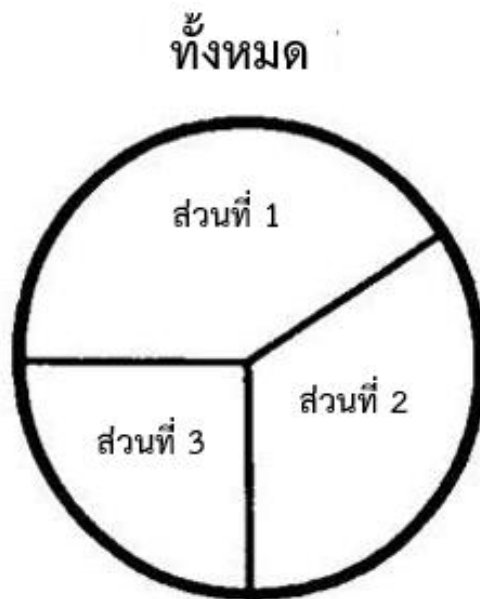
Compare & Contrast Chart

๓. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล (Relational Organizers)

★ ผังก้างปลา (Fish Bone)

★ แผนภูมิรูปพาย (Pie Chart)

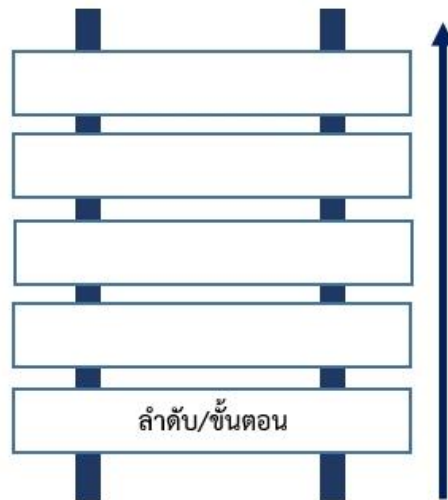

๔. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นารเรียงลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน (Sequence Organizers)

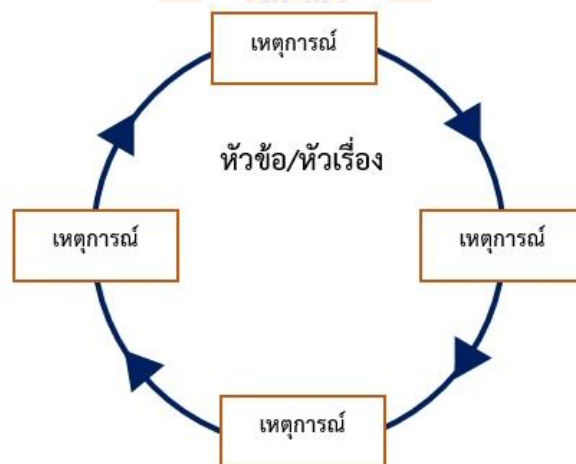
★ ผังลูกโซ่ (Chains)

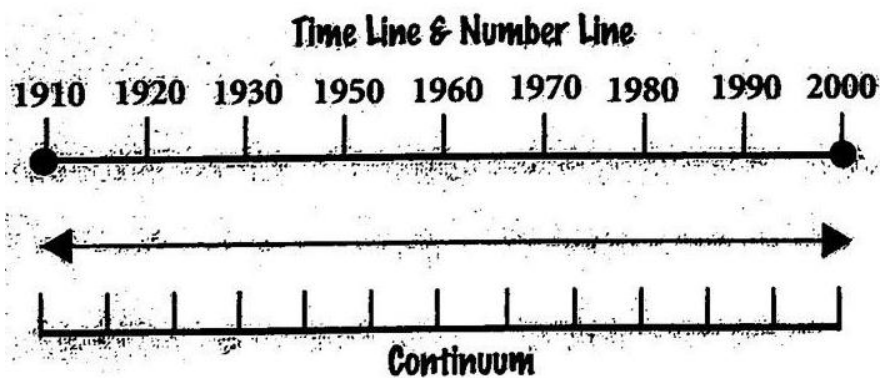
★ ผังขั้นบันได (Ladder)

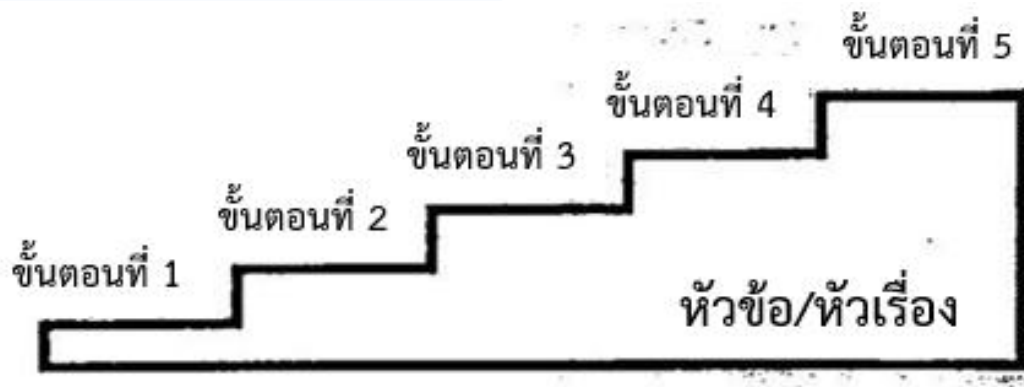
★ ผังวัฏจักร (Cycle Graphs)

★ ผังกราฟเส้น (Line Graphs)

★ ตารางขั้นบันได (Step Chart)

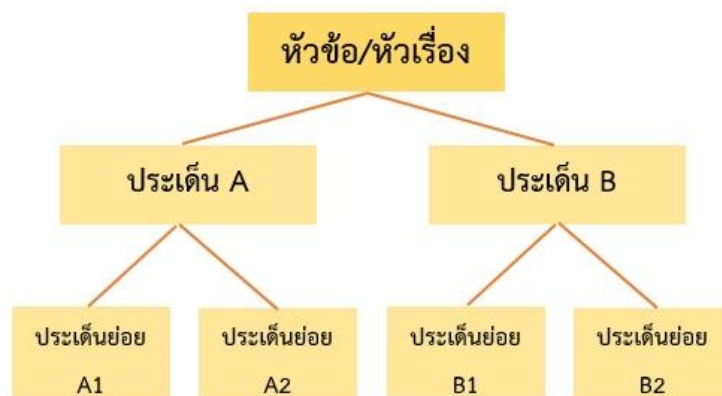

★ แผงแผ่นภาพ/การ์ตูน (Cartoon & Picture Strips)

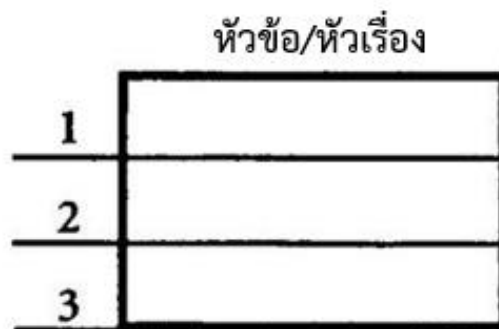
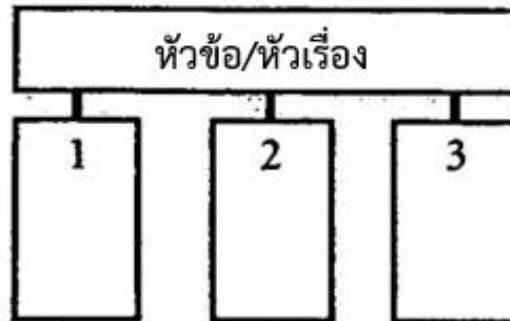
ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5
----------	----------	----------	----------	----------

๕. แผงกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่/การแบ่งประเภท
(Categorize/Classify Organizers)

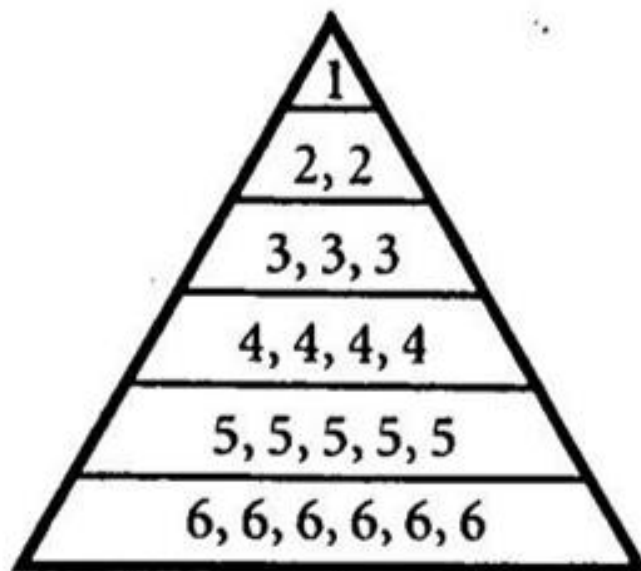
★ แผงต้นไม้ (Tree)

★ ผังประเภท/หมวดหมู่ (Categories)

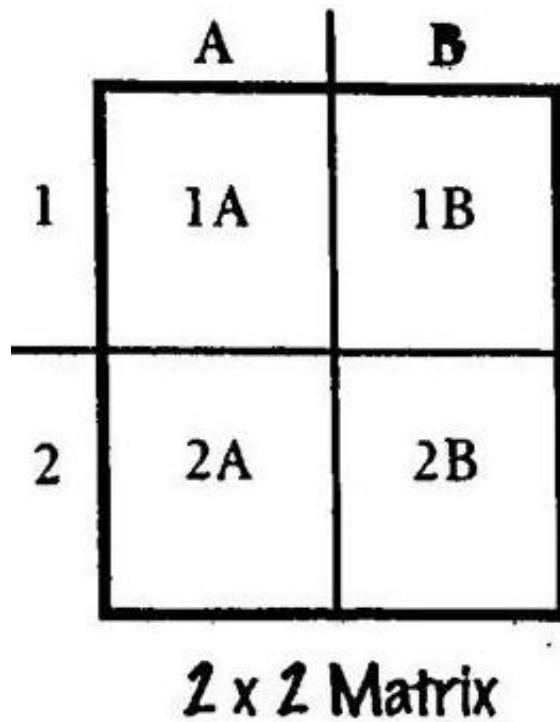

★ ผังพีระมิด (Pyramid)

จัดลำดับตามความสำคัญ

★ ผังเมทริกซ์ (Matrix)

๖. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประเมินผล (Evaluation Organizers)

★ Evaluation Charts

- PMI Chart

P	M	I
สิ่งที่ดี (Plus)	สิ่งที่ไม่ดี (Minus)	สิ่งที่น่าสนใจ (Interesting)

PMI Chart

- Plus/Minus Chart

+	-
บวก หรือ ชอบ หรือ เห็นด้วย	ลบ หรือ ไม่ชอบ หรือ ไม่เห็นด้วย

Plus/Minus T-Chart

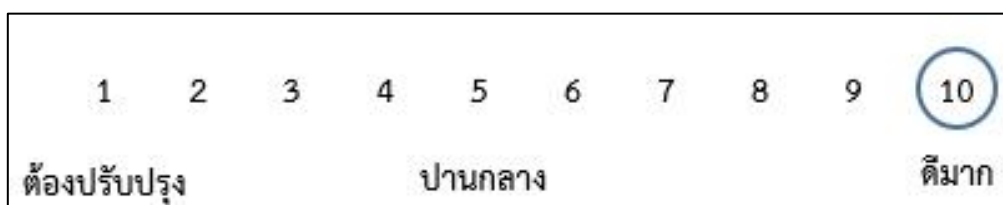

Scales

- Agreement Scales

- Evaluation Scales

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

การประเมินตนเอง (Self Reflection) และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึกการเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปบนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทางการให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้ นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดยการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

_☆☆☆ ฉันทำได้ดี ☆☆ ฉันทำได้บ้าง ☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑.	☆☆☆	□
๒.	☆☆☆	□
๓.	☆☆☆	□
๔.	☆☆☆	□
๕.	☆☆☆	□
๖.	☆☆☆	□
๗.	☆☆☆	□

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.					☐
๒.					☐
๓.					☐
๔.					☐
๕.					☐
๖.					☐
๗.					☐

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค

☐ ปลายภาค

☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด
ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร
๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียน
ต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น
๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด
มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม
๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร
๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนรู้จากที่ผ่านมหรือไม่ อย่างไร
๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย
ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)
๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา
๘. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง
๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้
๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียน
ยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards,J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. NewYork: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.)

ภาคผนวก ง

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๑.๑ ใช้ภาษา ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง ด้วยการพูดและการเขียน	พูดหรือเขียนคำสั้นๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากประสบการณ์ของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่น เข้าใจ พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากประสบการณ์ของตนเอง	พูดและเขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสารที่ได้รับ เพื่อให้ผู้อื่น เข้าใจ พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากประสบการณ์ของตนเอง อย่างเป็นเหตุเป็นผล	พูดและเขียนถ่ายทอดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงจากสารที่ได้รับ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดและเขียนถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ มุมมอง/แนวคิดจากสารที่ได้รับ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดและเขียนถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ มุมมอง/แนวคิดจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดและเขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร และประโยชน์ที่ได้รับจากสารให้ผู้อื่นเข้าใจ
๑.๒ พูดเจรจาต่อรอง	—	พูดขอความช่วยเหลือหรือพูดแสดงความต้องการของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ	พูดอธิบายความคิดเห็นของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับโดยใช้เหตุและผล	พูดเจรจาโน้มน้าวตามความคิดเห็นของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นคล้อยตาม	พูดเจรจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นคล้อยตามหรือพูดเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดหรือลดปัญหาความขัดแย้งในสถานการณ์ขต่าง ๆ ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	พูดเจรจาโน้มน้าวหรือพูดเจรจาต่อรองอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๑.๓ เลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูล ข่าวสาร	ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ (การสัมผัส การมองเห็น การได้ยิน การรับกลิ่น การชิมรส) ในการรับสาร จากแหล่งข้อมูลใกล้ตัว	บอกประโยชน์และโทษ ของ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งข้อมูลใกล้ตัว	เลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งข้อมูล ต่าง ๆ โดยระบุเหตุผลได้ อย่างสมเหตุสมผล	แยกแยะระหว่าง ข้อเท็จจริงกับความ คิดเห็น และเลือกรับ ข้อเท็จจริงหรือความ คิดเห็นที่มีหลักฐานที่ น่าเชื่อถือหรือไม่รับ ข้อเท็จจริงหรือความ คิดเห็นที่ไม่มีหลักฐานที่ น่าเชื่อถือ พร้อมให้เหตุผล ในการตัดสินใจ	วิเคราะห์ ประเมินและ เลือกรับข้อมูล ข่าวสารที่เป็น ประโยชน์หรือเลือก ไม่รับข้อมูล ข่าวสารที่ไม่ เป็นประโยชน์จากแหล่ง ข้อมูลต่าง ๆ	ตรวจสอบและประเมิน ความน่าเชื่อถือของ ข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลาย เพื่อเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูล ข่าวสาร
๑.๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร	ใช้สื่อใกล้ตัว และเลือก วิธีการสื่อสารโดยใช้คำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง หรือการ เคลื่อนไหว	ใช้สื่อใกล้ตัว และเลือก วิธีการสื่อสารโดยใช้ ภาษา ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง หรือ การเคลื่อนไหวให้ เหมาะสมกับข้อมูลที่ ต้องการสื่อสาร	เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย และเลือกวิธีการสื่อสาร โดยใช้ภาษา ภาพ เสียง สัญลักษณ์ หรือท่าทาง ให้ เหมาะสมกับบุคคล ที่ ต้องการสื่อสาร	เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เข้าใจผลกระทบของสื่อ ที่มีต่อตนเอง กำหนด จุดมุ่งหมายในการสื่อสาร แบบง่าย ๆ สามารถ เลือกใช้สื่อและวิธีการ สื่อสารให้เหมาะสมกับ ข้อมูล หรือบุคคลที่ ต้องการสื่อสาร เพื่อให้ เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้	เลือกใช้สื่ออย่าง ระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิด ผลกระทบต่อตนเอง ใน เบื้องต้น กำหนด จุดมุ่งหมายในการสื่อสาร สามารถสร้างสื่อและ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่ เหมาะสมกับข้อมูล มี มารยาทในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเองและกลุ่ม	เลือกใช้สื่ออย่าง ระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิด ผลกระทบต่อตนเองและ ผู้อื่น กำหนดจุดมุ่งหมาย ในการสื่อสาร สามารถ สร้างสื่อ และเลือกใช้ วิธีการ สื่อสารที่เหมาะสม กับข้อมูล หรือบุคคล ที่ต้องการสื่อสาร มีจริยธรรมในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเองและกลุ่ม

๒. ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๒.๑ คิดพื้นฐาน (คิดวิเคราะห์) - จำแนกข้อมูลจัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว - เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว - ระบุรายละเอียด คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่างๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	<u>เปรียบเทียบ</u> เรียงลำดับ <u>ความเหมือนและความแตกต่าง</u> ของข้อมูลที่ใกล้ตัวตามที่กำหนด พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของข้อมูล	<u>เรียบเรียง</u> จำแนกข้อมูล <u>จัดหมวดหมู่</u> ของข้อมูลที่กำหนด พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของข้อมูล	<u>วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ</u> เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งบอกและเขียนรายละเอียดของคุณลักษณะของข้อมูล	วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ <u>เปรียบเทียบข้อมูล</u> ตามที่กำหนดให้ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ใกล้ตัว พร้อมทั้งบอกและเขียนรายละเอียดของคุณลักษณะของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบ <u>ข้อมูลในชีวิตประจำวัน</u> ได้อย่างสมเหตุสมผลและสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของคุณลักษณะและความคิดรวบยอดข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลได้ และเปรียบเทียบข้อมูลได้อย่างสมเหตุสมผล และมี <u>แนวคิดที่หลากหลายและ</u> สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลได้หลายมิติ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดคุณลักษณะและความคิดรวบยอดข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๒.๒ คิดขั้นสูง - คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ - คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม - คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม	เสนอความคิดอิสระ ผลิตชิ้นงานตามจินตนาการ ภายใต้งานไข่ง่าย ๆ บอกความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	เสนอความคิดอิสระคิดคล่องแคล่วรวดเร็ว ผลิตชิ้นงานในรูปแบบที่แตกต่างจากต้นแบบ หาคำตอบได้หลายประเภท และหลายทิศทางจากสิ่งของหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคยในเวลาจำกัด บอกเหตุผลความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	<u>ทำผลงานที่เป็นชิ้นงานหรือคิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาอย่างง่ายและไม่ซับซ้อน โดยใช้การดัดแปลงจากความคิดเดิม และมีการตรวจสอบผลงานเบื้องต้นตัดสินใจเลือกหลักฐานเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง</u>	<u>แสดงความคิดเห็นง่าย ๆ รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลมาสรุปเป็นประเด็นสำคัญ หรือสารสนเทศเพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้ และสร้างชิ้นงาน คิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาด้วยการผสมผสานและดัดแปลงจากความคิดเดิมในเวลาที่กำหนด และมีการตรวจสอบผลงานในเบื้องต้นตัดสินใจเลือกหลักฐานเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง พร้อมแสดงการแปลความหมายข้อมูลเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง</u>	คิดสร้างสรรค์ คิดสังเคราะห์ รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมสรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้ และพัฒนาชิ้นงานหรือคิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาได้หลากหลายวิธี หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาดได้ ประเมินผลงานจากเกณฑ์บอกความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ต่าง ๆ และตัดสินใจเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว พร้อมประเมินความเหมาะสมของคำตอบ พร้อมแสดงการแปลความหมายข้อมูลเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง	คิดสร้างสรรค์ คิดสังเคราะห์ รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมสรุปเป็นองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองได้ และส่งคมได้ และพัฒนาชิ้นงานหรือคิดหาวิธีการแก้ปัญหาได้หลากหลายในเวลาที่กำหนด หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาดได้ มีการคิดแจจแจงรายละเอียดของวิธีการ และมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์ตัดสินใจเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว พร้อมประเมินความเหมาะสมของคำตอบ พร้อมแปลความหมายข้อมูล และสามารถสรุปคำตอบได้อย่างถูกต้อง

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๓.๑ วิเคราะห์ปัญหา - ระบุปัญหา - ระบุสาเหตุของปัญหา - การจำแนกและจัดหมวดหมู่ปัญหา	ระบุปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหาและ <u>สาเหตุของปัญหา</u> จากสถานการณ์ใกล้ตัวและบอกรายละเอียดของปัญหาได้	ระบุสาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ <u>และจำแนกหมวดหมู่</u> สาเหตุของปัญหา	ตั้งคำถามอย่างง่ายและระบุปัญหาจากการสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน <u>และสามารถคิดวิเคราะห์</u> จัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างมีเหตุผล	ตั้งคำถามโดยระบุแบบแผนพฤติกรรมจากสถานการณ์ต่าง ๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง <u>และผู้อื่น</u>	ระบุปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ และ <u>ประเมินความสำคัญของปัญหา</u> โดยพิจารณาจากสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น
๓.๒ วางแผนแก้ปัญหา	กำหนดข้อมูลของปัญหา	เลือกใช้ข้อมูลที่กำหนดให้มาออกแบบวิธีแก้ปัญหา	เลือกใช้ข้อมูลที่กำหนดให้มาออกแบบวิธี <u>แก้ปัญหาได้หลายทางเลือก</u> พร้อมระบุเหตุผล	<u>เลือกใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้</u> และออกแบบวิธีแก้ปัญหาได้หลายทางเลือก พร้อมระบุเหตุผลที่สอดคล้องกับบริบทของปัญหา	ออกแบบวิธีแก้ปัญหาได้หลายทางเลือก พร้อมระบุข้อดีและข้อเสีย และประเมิน ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้อย่างมี เหตุผล	ออกแบบวิธี <u>แก้ปัญหาได้</u> หลายทางเลือก พร้อมระบุข้อดีและข้อเสีย และประเมิน ตัดสินใจเลือกวิธี <u>แก้ปัญหาที่สร้างสรรค์</u>
๓.๓ การดำเนินการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลการแก้ปัญหา	ลงมือแก้ปัญหตาม แผน ที่ออกแบบไว้	ลงมือแก้ปัญหตามแผนที่ออกแบบ จนปัญหาได้รับการแก้ไข	ลงมือแก้ปัญหตาม แผน ที่ออกแบบไว้ และตรวจสอบความถูกต้องของการแก้ปัญหา	ลงมือแก้ปัญหตาม แผน ที่ออกแบบไว้ <u>ตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาและ</u> ผลการแก้ปัญหา	ลงมือแก้ปัญหตาม แผน ที่ออกแบบไว้ ตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาและผลการแก้ปัญหา <u>ระบุประเด็นที่ทำให้ แก้ปัญหาได้สำเร็จ หรือประเด็นที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้น</u>	ลงมือแก้ปัญหตาม แผน ที่ออกแบบไว้ ตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาและผลการแก้ปัญหา <u>ปรับปรุงวิธีการ และเลือกใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาจนปัญหาได้รับการแก้ไข</u>

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๓.๔ สรุปและรายงานผลการแก้ปัญหา	พูดสรุปผลการแก้ปัญหาด้วยภาษาของตนเอง	พูดหรือเขียนสรุปผลการแก้ปัญหาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย	พูดหรือเขียนสรุป และรายงานผลการแก้ปัญหา <u>ในรูปแบบที่กำหนดให้ได้</u> อย่างถูกต้อง	เขียนสรุปและรายงานผลการแก้ปัญหา <u>ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย</u>	เขียนสรุปและรายงานผลการแก้ปัญหา <u>อย่างเป็นลำดับขั้นตอนและเข้าใจง่าย</u>	<u>เลือกรูปแบบการสรุปและรายงานผลการแก้ปัญหา</u> อย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ <u>เข้าใจง่ายและน่าสนใจ</u>
๓.๕ ผลลัพธ์ของการแก้ปัญหา	ได้ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ใกล้ตัว และ <u>แสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการแก้ปัญหา</u>	ได้ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมี <u>การตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ</u> <u>สมเหตุสมผล</u>	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาโดย <u>แสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการการแก้ปัญหา</u> จากสถานการณ์ที่กำหนด และเหมาะสมบนพื้นฐาน <u>ของหลักเหตุผลและคุณธรรม</u>	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมโดยคำนึงถึง <u>ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง หรือผู้อื่น และผ่านกระบวนการแก้ปัญหา</u>	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม โดยคำนึงถึง <u>ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ผู้อื่น สังคมหรือสิ่งแวดล้อม และผ่านกระบวนการแก้ปัญหา</u>

 การศึกษาทางไกลผ่านดาว
 ในพระบรมราชูปถัมภ์

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๔.๑ นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่ หลากหลายมาสร้าง ชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ และสามารถนำมา แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม	<u>สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ เพื่อขยายความสามารถ ของตนเองในการเล่น ทำงาน และใช้ชีวิตอย่าง สะดวก</u>	<u>สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ และทักษะเพื่อขยาย ความสามารถของตนเอง ในการเล่น ทำงาน และใช้ ชีวิตอย่างสะดวก และ แก้ปัญหาได้</u>	<u>สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ และทักษะเพื่อขยาย ความสามารถของตนเอง ในการเล่น ทำงาน และใช้ ชีวิตอย่างสะดวก และ แก้ปัญหาได้เหมาะสม</u>	<u>สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการ เพื่อขยายความสามารถ ของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่าง สะดวก และแก้ปัญหาของ ตนเองในชีวิตประจำวัน ได้ อย่างเหมาะสม</u>	<u>สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการ เพื่อขยายความสามารถ ของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่าง สะดวก และแก้ปัญหาของ ตนเองในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม</u>	<u>สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการ เพื่อขยายความสามารถ ของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่าง สะดวก และแก้ปัญหาของ ตนเองในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดย คำนึงถึงผลกระทบต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อม</u>
๔.๒ เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	สอบถามข้อมูลข่าวสาร หรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ กำหนดให้	<u>สืบค้นข้อมูลข่าวสาร หรือ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ กำหนดให้หรือแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดให้</u>	<u>สืบค้นข้อมูลข่าวสาร หรือ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ กำหนดให้ หรือแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ และสามารถ ระบุที่มาของข้อมูล</u>	<u>สืบค้นข้อมูลข่าวสาร หรือ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ สนใจจากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือและ สามารถระบุที่มาของ ข้อมูล</u>	<u>สืบค้นข้อมูลหรือใช้วิธีการ อื่น ๆ ในการหาข้อมูลหรือ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ เรียน และเรื่องที่สนใจ เพิ่มเติมจากบทเรียนจาก แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ น่าเชื่อถือและ สามารถ ระบุที่มาของข้อมูลได้</u>	<u>สืบค้นข้อมูลหรือใช้วิธีการ อื่น ๆ ในการหาข้อมูลหรือ ความรู้ เพิ่มเติมจาก บทเรียน จนได้ข้อมูลหรือ ความรู้ที่น่าเชื่อถือและนำ ความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยง กับบทเรียนและนำเสนอ องค์ความรู้</u>

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๔.๓ ทำงานและอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างมี ความสุข	รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติงานตามที่ ตนเองได้รับมอบหมายได้ บรรลุผลสำเร็จตาม ข้อตกลง สามารถแสดง ความคิดเห็นของตนเอง จากประสบการณ์ และใช้ ทรัพยากรอย่างถูกต้อง จัดเก็บและดูแลรักษา สิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวได้ ตามคำชี้แนะ	รับบทบาทหน้าที่ของ ตนเองและสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้จุดเด่นของตนเอง ในการปฏิบัติงานตามที่ ได้รับมอบหมายได้ บรรลุผลสำเร็จตาม ข้อตกลง สามารถแสดง ความคิดเห็นโดยใช้ความรู้ ที่เรียนมา และใช้ ทรัพยากรอย่างถูกต้อง จัดเก็บและดูแลรักษา สิ่งของเครื่องใช้ส่วนรวม ได้ตามคำชี้แนะ	แบ่งบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกในกลุ่มและ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับ มอบหมายได้บรรลุผล สำเร็จตามข้อตกลง และ สามารถแสดงความคิด เห็นเพื่อหาทางเลือก และตัดสินใจแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้น และใช้ทรัพยากร ต่างๆ รับผิดชอบ จัดเก็บ และดูแลรักษาสิ่งของ เครื่องใช้ส่วนตัวได้ที่ โรงเรียนและที่บ้าน	รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ ของตนเองและช่วยเหลือ เพื่อนในกลุ่ม และสามารถ แสดงความคิดเห็นและ ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นในการทำ ทางเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และใช้ ทรัพยากรต่างๆ อย่างรู้ คุณค่า จัดเก็บและดูแล รักษาส่งของเครื่องใช้ ส่วนตัวได้ที่โรงเรียน และที่บ้าน	แบ่งบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกในกลุ่ม ยอมรับ บทบาทหน้าที่ ของตนเอง และของเพื่อนในกลุ่ม ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม สามารถแสดงความคิด เห็นและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นใน การหา ทางเลือกและ ตัดสินใจแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้น สะท้อนผลการ ปฏิบัติงานของตนเองและ รู้จักใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรในชุมชนอย่าง คุ้มค่าและสร้างสรรค์	สะท้อนผลการปฏิบัติงาน ของตนเอง และของกลุ่ม สามารถยอมรับการ ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ เพื่อให้งานพัฒนาและ สำเร็จ และรู้จักใช้ ประโยชน์จากทรัพยากร ในชุมชนอย่างรู้คุณค่า โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ ตนเองและผู้อื่น

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๔.๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	เมื่อพบปัญหาและความขัดแย้ง และปฏิบัติตนตามข้อตกลงในการทำกิจกรรมโดยบอกทางเลือกและตัดสินใจในการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม	เมื่อพบปัญหา และความขัดแย้ง พร้อมระบุปัญหาที่เกิดขึ้นและปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำกิจกรรม และใช้กิริยาท่าทาง น้ำเสียงที่สุภาพในการแก้ปัญหา	เมื่อพบปัญหาพร้อมระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นและปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำกิจกรรม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยกิริยา ท่าทาง น้ำเสียงสุภาพ	รู้สาเหตุของปัญหา และหาทางออกร่วมกับผู้อื่นในการแก้ปัญหา หรือลดความขัดแย้งในการทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และบอกได้ว่าสถานการณ์ที่เป็นปัญหา	บอกผลของทางเลือกที่ตัดสินใจในการจัดการปัญหา และหาทางออกร่วมกับผู้อื่น หรือลดความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้การปรึกษาหารือตามวิธีประชาธิปไตย	ยอมรับวิธีการจัดการแก้ปัญหาที่แตกต่างของผู้อื่น เพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหา หรือลดความขัดแย้งและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้การปรึกษาหารือตามวิธีประชาธิปไตยและรับรู้ได้ถึงสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือก่อให้เกิดปัญหา
๔.๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม	บอกข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและบอกอารมณ์ความรู้สึกพื้นฐาน	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและบอกอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้งทางบวกและทางลบอย่างมีประสิทธิภาพ	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้งทางบวกและทางลบอย่างมีประสิทธิภาพ	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและบอกวิธีการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้ง	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและจัดการวิธีการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองทั้ง	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและแสดงออกถึงการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้ง

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
				ทางบวกและทางลบอย่าง มีเหตุผล	ทางบวกและทางลบอย่าง มีเหตุผล	ทางบวกและทางลบอย่าง มีเหตุผล
๔.๖ หลีกเลียงพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผล กระทบต่อตนเองและผู้อื่น	บอกความรู้สึก อารมณ์ พื้นฐานของตนเอง และ ปฏิบัติตามกติกาหรือ ข้อตกลงโดยบอกสิ่งที่ ตนเองสนใจและทำได้ดี โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน <u>ภายใต้การดูแลของผู้อื่น</u>	บอกความรู้สึก อารมณ์ พื้นฐานของตนเอง และ ปฏิบัติตามกติกาหรือ ข้อตกลงโดยระบุ <u>ความสามารถของตนเอง</u> <u>ได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่น</u> <u>เดือดร้อนภายใต้การดูแล</u> <u>ของผู้อื่น</u>	ควบคุมอารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และ ปฏิบัติตามกติกาหรือ ข้อตกลงโดยระบุ <u>ความสามารถของตนเอง</u> <u>และเพื่อนได้โดยไม่ทำให้</u> <u>ผู้อื่นเดือดร้อนภายใต้การ</u> <u>ติดตามของผู้อื่น</u>	ควบคุมอารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และ ปฏิบัติตามกติกาหรือ ข้อตกลงโดยระบุ <u>ความสามารถของตนเอง</u> <u>และเพื่อนได้โดยไม่ทำให้</u> <u>ผู้อื่นเดือดร้อนภายใต้การ</u> <u>ติดตามของผู้อื่น</u>	ควบคุมอารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และ ปฏิบัติตามกติกาหรือ ข้อตกลงโดยสามารถ <u>ควบคุมตนเองโดยกิจวัตร</u> <u>ประจำวันอย่างสม่ำเสมอ</u>	ควบคุมอารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และ ปฏิบัติตามกติกาหรือ ข้อตกลงโดยบอกจุดแข็ง <u>และลักษณะนิสัยด้าน</u> <u>วิชาการและกระตือรือร้น</u> <u>รวมทั้งเกาะติดกับงาน</u> <u>และการเรียนตนเอง</u>

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและ สังคม - เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานและนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - การเลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ รู้จักการใช้เทคโนโลยีเบื้องต้น	<u>เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ตาม</u> <u>วัตถุประสงค์ ทำงานและ</u> <u>แก้ปัญหาอย่างง่ายตาม</u> <u>สถานการณ์ที่กำหนด</u>	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ใช้เทคโนโลยีเพื่อเรียนรู้และทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สืบค้น ข้อมูลสื่อสารและทำงานได้ตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ ต่อตนเอง	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการค้นหา จัดการ และนำเสนอข้อมูล เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างเป็นลำดับขั้นตอน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการค้นหา จัดการ สื่อสารและนำเสนอข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและสร้างสรรค์ผลงาน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี	แสดงขั้นตอนการแก้ปัญหาโดยการบอกเล่าหรือวาดภาพ	แสดงขั้นตอนการแก้ปัญหาที่กำหนดให้ โดยการบอกเล่า การเขียนการวาดภาพ และใช้สัญลักษณ์	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ และใช้อัลกอริทึมในการแก้ปัญหาง่ายๆ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีหรือการใช้ซอฟต์แวร์ในการออกแบบอย่างง่าย ประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน และประเมินชิ้นงาน	กำหนดปัญหาได้อย่างชัดเจน ใช้เทคโนโลยีหรือซอฟต์แวร์ในการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ การออกแบบและการแก้ปัญหา รวมถึงการประมวลผล จนเกิดชิ้นงาน และประเมินชิ้นงาน	กำหนดปัญหาได้อย่างชัดเจน และใช้เทคโนโลยีหรือซอฟต์แวร์ในการรวบรวมข้อมูล การออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน และประเมินประสิทธิภาพของชิ้นงาน

คณะผู้จัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกล
ผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา

รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกล
ผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ พูเจริญ

ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

นายสมเกียรติ ขอบผล

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ

ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายณรงค์ แผ้วพลสง

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสุกัญญา งามบรรจง

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายอัมพร พินะสา

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายสนธิ แยมเกษร

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ

นายอรรถสิทธิ์ รัตนแคล้ว

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

นายเทวรัฐ โตไธยะ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต ๑

นายจุฬา ชินวงศ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต ๓

นายสมัย ณะศรี

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

น่าน เขต ๒

นายโกวิท เพลินจิตต์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุบลราชธานี เขต ๑

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตูจันดา

นางฉวี ฌ ตะกั่วทุ่ง

๑. นางฉวี ฌ ตะกั่วทุ่ง

๒. นายปรีชา เตือนนิล

๓. นางสาวจรงค์ รัตนวิฑูรย์

๔. นางอุไร เปียงใจ

๕. นางประภัสสร โกศลวัฒน์

๖. นางยุวดี ชุมปัญญา

๗. นางนิติพร ศรีโนนยาง

๘. นายศักดิ์พงษ์ วรรณวาส

๙. นายปริญญญา อุปลา

๑๐. นางสาวพลอยนภัส ทศนพงษ์

๑๑. นางสาวสุรัชดา ภูรับพา

๑๒. นางรัตนภรณ์ คำฝูย

๑๓. นางสาวปาริชาติ บุษบงค์

๑๔. นางสาวยุวธิดา ไตรธรรม

๑๕. นางวานิดย์ ธาณี

๑๖. นางสาวนันทพัชร ศุภธีรารักษ์

๑๗. นางสาวเรือนเพชร กิตติพิมานชัย

๑๘. นายศิริ ไชยข้อฟ้า

๑๙. นางจินตนา ไชยข้อฟ้า

๒๐. นางสาวพรพิมล ยอดแก้ว

๒๑. นายจำลอง ไชยยา

๒๒. นางเพียงจิต สุวรรณพงศ์

๒๓. นางวิภาพร แก่นอ้วน

๒๔. นางวิภาดา ชุนนิตย์

๒๕. นางสาวมณีนรัตน์ บุญเต็ม

๒๖. นางสาวอุทัยวรรณ ทับทิมทองสุข

๒๗. นางสาวปัญจณี อัยฉ้าง

๒๘. นางสาววนิดา หินน้อย

๒๙. นางสาววินัสรา ฌ ตะกั่วทุ่ง

๓๐. นางลัดดา สุขศรี

๓๑. นายสมชาย นาวิว่อง

๓๒. นายอิสรอนันท์ ชนะภัย

๓๓. นายภูริทัต ลิ้มจุ่มหม้อ

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

ข้าราชการบำนาญ สพป.พังงา

ข้าราชการบำนาญ

ข้าราชการบำนาญ

ข้าราชการบำนาญ

ข้าราชการบำนาญ

ข้าราชการบำนาญ

ศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุทธรักษา

ครูโรงเรียนนาจนกาลัยน้อย

ครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด

ครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด

ครูโรงเรียนบ้านหนองฮีหนองแคน

ครูโรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ

ครูโรงเรียนดอนมดแดง (บ้านดงบัง)

ครูโรงเรียนแสนทองวิทยา

ครูโรงเรียนบ้านปางบุก

ครูโรงเรียนบ้านปางกอม

ศึกษานิเทศก์

ครูโรงเรียนบ้านหัวคำ

ครูโรงเรียนอุบลวิทยาคม

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางกัน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถ้ำทองหลาง

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิโครธาราม

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิโครธคุณากร

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านย่านสะบ้า

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางจัน

ครูโรงเรียนบ้านโคกเจริญ

ครูโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว

ครูโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว

ครูโรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์

ประธาน

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.น่าน เขต ๒

สพป.น่าน เขต ๒

สพป.สกลนคร เขต ๑

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.สกลนคร เขต ๓

สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

สพป.น่าน เขต ๒

สพป.น่าน เขต ๒

สพป.น่าน เขต ๒

สพป.น่าน เขต ๒

สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

สพป.อุบลราชธานี เขต ๒

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

สพป.พังงา

๓๔. นางสาวเสาวณี โบบทอง	ครูโรงเรียนอนุบาลพังงา	สพป.พังงา
๓๕. นายเบญจพล ตีบขัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำหิน	สพป.น่าน เขต ๒
๓๖. นางสาวรุ่ง ตีบขัน	ครูโรงเรียนบ้านดอน (ศรีเสริมกสิกร)	สพป.น่าน เขต ๒
๓๗. นายสมศักดิ์ สุทธการ	ครูโรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกที่ ๑๑๕	สพป.น่าน เขต ๒
๓๘. นางเทียมจิต หาญยุทธ	ครูโรงเรียนชุมชนศิลาเพชร	สพป.น่าน เขต ๒
๓๙. นายนันตชัย แอบู	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๔๐. นางฉัตรชนก พึ่งถิ่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำจืด	สพป.พังงา
๔๑. นายอนันต์ หาญจิตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านย่าหมี	สพป.พังงา
๔๒. นายเจษฎา อนันตศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าเขา	สพป.พังงา
๔๓. นายไกรศร ไชยเทพ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปกปุย	สพป.พังงา
๔๔. นางสาวสุทิสรา พุ่มพัฒนศิลป์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามช่อง	สพป.พังงา
๔๕. นายนพรัตน์ ทองอยู่	ครูโรงเรียนบ้านคลองบอน	สพป.พังงา
๔๖. นางอรุณี นพฤทธิ์	ครูโรงเรียนกะปง	สพป.พังงา
๔๗. นางสาวจิราภรณ์ เพชรเรือง	ครูโรงเรียนบ้านอ่าวมะม่วง	สพป.พังงา
๔๘. นายสุนทร หนูอินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนนายอวัฒนา	สพป.สกลนคร เขต ๑
๔๙. นางนาตญา สัตถาผล	ครูโรงเรียนบ้านหลุบเลา	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๐. นางวารุณีย์ กุลธรรวิโรจน	ครูโรงเรียนอนุบาลสกลนคร	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๑. นางสาวดารุณี มุ่งคุณ	ครูโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๒. นายพิพัฒน์ สอนสมนึก	ครูโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๓. นางจินดา ก่อบุญ	ครูโรงเรียนบ้านบะนงกทา	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๔. นางสาววราภรณ์ เขตโสภา	ครูโรงเรียนบ้านกุดเรือคำ	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๕. นางทิพย์สุดา ธิศรี	ครูโรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ ๘๑ (พระเทพญาณวิศิษฐ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๖. นางปิยาภรณ์ พละศักดิ์	ครูโรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ ๘๑ (พระเทพญาณวิศิษฐ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๗. นายวิสูตร สวนไผ่	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๘. นางสุจินต์ สวนไผ่	ครูโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๙. นายเกียรติภูมิ มะแสงสม	ครูโรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ดำรงวิทย	สพป.สกลนคร เขต ๑
๖๐. นายอดุลศักดิ์ ศรีวิชัย	ศึกษานิเทศก์ สพป.อุบลราชธานี เขต ๑	เลขาธิการ
๖๑. นายบรรพต แสนสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สพป.สกลนคร เขต ๑	ผู้ช่วยเลขาธิการ
๖๒. นางสาวสุพรรณิการ์ สุทธหลวง	ศึกษานิเทศก์ สพป.น่าน เขต ๒	ผู้ช่วยเลขาธิการ

**คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓)**

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายอัมพร พินะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายกวินทร์เกียรติ นนท์พละ	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวรัตนา แสงบัวเพื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางผาณิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการดำเนินงาน

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	ประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวกุศลีน มุสิกกุล	คณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
รองศาสตราจารย์สนธิดา เกียรติวงศ์	คณะกรรมการ
เจ้าหน้าที่สมทบ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางราตรี ศรีไพรวรรณ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางวิภา แจ่มฤทธิ์	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายประถมศึกษา	
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางวิภา ตันกุลพงษ์	คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	

คณะทำงานปรับปรุงคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

๑. นางพรทิพา คำแหง	ข้าราชการบำนาญ	สพป.กทม.
๒. นายประพนธ์ สะสมทรัพย์	ศึกษานิเทศก์	สพป.นครปฐม เขต ๑
๓. นางปานทิพย์ ดอนขันไพร	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสระสี่มุม	สพป.นครปฐม เขต ๑
๔. นางสาวอริษา แก้วไทรหงวน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๕. นางสาวสุภารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๖. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงศ์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๗. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๘. นางสาววรรณ ศรีอรุณ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๙. นางสาวสกุณา นกเทียน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑๐. นางสาวนจรักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑๑. นางพจนิย์ รักษาราษฎร์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑๒. นายอาทิตย์ ศรีรุ่ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

๑. นายศิวัช สุตาเดช	นักวิจัยศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม	
๒. นายวรวิทย์ แจ่มใส	นักวิจัยศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม	
๓. นางสาวพรพนา รัตนพงษ์ไชย	ครูชำนาญการ รร.ปัญญาารคุณ	สพม.กทม.เขต ๑
๔. นายกฤตธี โอบอ้อม	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์	สพม.เพชรบุรี
๖. นายนิวิวัชร ทรัพย์เพ็ญภพ	ครู โรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานชำนาญสรณ์)	สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร
๕. นายชัยชาญ ปรางค์ประทานพร	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์	สพม.เพชรบุรี
๗. นายณัฐกรกรฤศ วิเศษปัดสา	ครู โรงเรียนบ้านสวนผึ้ง	สพป.กาฬสินธุ์เขต ๓
๘. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครู ชำนาญการ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	สพม.นครปฐม

๙. นางสาวอริษา แก้วไทรหงวน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. นางสาวสุภารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๑. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงศ์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๓. นางสาววรพรรณ ศรีอรุณ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๔. นางสาวนจรรักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๕. นายอาทิตย์ ศรีรุ่ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๖. นางสาวสกุณา นกเทียน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการตรวจ/บรรณาธิการิกิจคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

๑. นางพนีย์ รักษาราษฎร์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษ	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นางสาวณัฐพร เพื่อดจันติก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรม ราชูปถัมภ์

**คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๖)**

ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนู วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรรยาตรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการดำเนินงาน

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	ประธานคณะกรรมการ กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวกุศลิน มุสิกุล	คณะกรรมการ กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางราตรี ศรีไพรวรรณ	คณะกรรมการ ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาววิไลพร วิไลลักษณ์	คณะกรรมการ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายประถมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางวิภา ตันทุลพงษ์	คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	

**คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับ
นักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)**

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุชา ปนคำ	อาจารย์
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา
๒. อาจารย์ภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา
๓. นายวริทธิ์ แจ่มใส	นักวิจัย ศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม
สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. นายศิวัช สุตาเดช	นักวิจัย ศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม
สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางลี่วิทยา สพม.สุพรรณบุรี
๖. นายชัยชาญ ปรามค์ประทานพร	ครู โรงเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์ สพม.เพชรบุรี
๗. นางพจนีย์ รักษารามย์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงศ์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๙. นางสาวสุดารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. นางสาวอุบล พันธุ์อัน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๑. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. นางสาวนจรักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๓. นายอาทิตย์ ศรีรุ่ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

**คณะกรรมการตรวจและแก้ไขคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับ
นักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)**

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุชา ปนคำ	อาจารย์
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา
๒. อาจารย์ภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา
การศึกษา
๓. นายวริทธิ์ แจ่มใส	นักวิจัย ศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม
สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. นายศิวัช สุตาเดช	นักวิจัย ศูนย์พัฒนาธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม
สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางลิ่วทยา สพม.สุพรรณบุรี
๖. นายชัยชาญ ปรามค์ประทานพร	ครู โรงเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์ สพม.เพชรบุรี
๗. นางพจนีย์ รักษาธารุ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงศ์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๙. นางสาวสุดารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. นางสาวอุบล พันธุ์อัน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๑. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. นางสาวนจักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๓. นายอาทิตย์ ศรีรุ่ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

**คณะกรรมการตรวจ/บรรณาธิการกิจกรรมคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้
สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)**

๑. นางวิภา ตันจุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษ	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. นางสาวณัฐพร เผือดจันทิก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นางสาวนิสาชล แสงฟ้า	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นายพันธ์พัทธ์ ชัยดวง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๗. นางสาวสรिता แก้วหาวงค์	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นายไพศาล ตรีนิธิรัตน์	หัวหน้าฝ่ายสื่อการสอน สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม
๙. นางสาวอนุสรณ์ มลคล้า	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม
๑๐. นางสาวกัญญมณี สำราญอินทร์	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม
๑๑. นางสาวชิตพิรุณ กาญจน	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม

๑๒. นายสมพงษ์ ธรรมาภิรัตน์ชัย

นักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล
ผ่านดาวเทียม

๑๓. นายมะลอชี ดอลอ

นักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล
ผ่านดาวเทียม

๑๔. นางพิมพ์ลัญช์ บำรุงวงศ์

นักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันวิทยุการศึกษาทางไกล
ผ่านดาวเทียม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เอลิมพระเกียรติ

